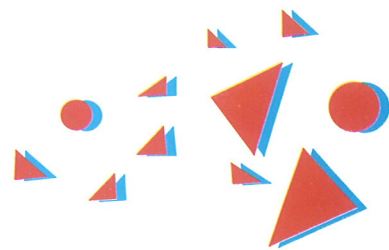

Praznično

ZrNjE

iz Cerkevňjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ŠTEVILKA 6, 18. JUNIJ 2001

Na treh mejnikih naše zgodovine so tedanje in sedanja generacija Slovencev, Štajercev in Cerkevňjačanov, ravnale hrabro, odgovorno, preudarno in odločno.

Dobrih deset let je Slovenija potrebovala, da je ulovila korak z razvito Evropo. Cerkevňjak in Cerkevňjačani smo sprejemali nove izzive; nova občina je prispevala k hitrejšemu razvoju na številnih področjih. Ob 10-letnici samostojnosti, dnevu državnosti in ob tretjem občinskem prazniku smo ponosni na vse doseženo in odgovorno spoznavamo, da so pred nami nove zahteve časa, ljudi in kraja, ki jih bomo znali uporabiti kot vzpodbudo.

Uredništvo

IZ VSEBINE

3. OBČINSKI PRAZNIK OB 10-LETNICI SAMOSTOJNOSTI
stran 2

PREDSEDNIK REPUBLIKE V CERKVENJAKU
stran 2

PRORAČUN 2001
stran 4

SUBVENCije 2001
stran 7

NAŠI GOSPODARSTVENIKI
stran 9

OB 3. OBČINSKEM PRAZNIKU

Odločili smo se praznovati v obdobju, ko se poslavlja pomlad, ko si utirajo svoja pota vroči poletni dnevi. Ob vsakem obeležju dogodkov, obletnic in praznovanj je čas, da pregledamo, kaj je bilo opravljenega in načrtovanega v poslovnem letu. Prav je, da se pohvalno predstavimo, če smo bili uspešni, in kritično razsodimo, kadar so uspehi izostali. Uspešno voditi in gospodariti v občini je želja in cilj občinskega sveta,

župana in delavcev občinske uprave. Biti uspešen, je prav gotovo tudi želja slehernega občana občine Cerkevjenjak. To pa pomeni, da si želimo uspešno občino. Občino, ki bo poleg uspeha tudi prijazna, z urejenim okoljem naših vasi in zaselkov. Prizadevamo si, da bi zadano in planirano v čim večji meri uresničili v dobro in zadovoljstvo vseh občank in občanov občine Cerkevjenjak.

Spomnimo se nekaterih dosežkov v

preteklem obdobju. Na začetku samostojne poti občine Cerkevjenjak so se vrstila številna vprašanja. Bomo sposobni obdržati doseženo raven organiziranega družbenega življenja in dela v vrtcu, šoli, zdravstvu ter preskrbe prebivalstva in drugih dejavnosti, ki so neobhodno potrebne za nemoteno delovanje lokalne skupnosti? Neznank je bilo veliko. Potrebno se je bilo odločiti in peljati pogumno po začrtani poti. Ponosno lahko ugotovimo: uspeli smo zbrati dovolj znanja, volje in poguma za doseganje ciljev in uspehov na področju gospodarskega in družbenega razvoja občine. Uspelo nam je zagotoviti zadovoljiv obseg sredstev za financiranje splošne porabe in izvedbo planiranih investicij.

Družabno življenje in delo vseh društev v občini je zadovoljivo, kar nenazadnje dokazujejo tudi s sodelovanjem v pripravah na praznovanje tedna občine Cerkevjenjak in organiziranja drugih prireditev ob različnih priložnostih. Tako potrjujemo, da znamo, zmoremo in vsi skupaj hočemo prispevati svoj del k še hitrejši utrditvi in razvoju naše občine Cerkevjenjak.

Kot župan občine sem ponosen na ljudi – občane občine Cerkevjenjak, ki s svojimi prizadevanji, velikokrat tudi odreknanji, prispevajo k razvoju občine na področju izvajanja investicij: posodabljanja cest, izgradnje kanalizacije, rekonstrukcije vodovodnega omrežja in drugih pridobitev za potrebe družbenih dejavnosti in športa.

Vse je pripravljeno za začetek izvajanja planiranih investicij v letu 2001. Večina, ki ste bili v zadnjih dneh v Cerkevjenjaku, ste opazili, da intenzivno potekajo gradbeno obnovitvena dela na zgradbi gospodarskega dela kulturnega doma. Prav tako potekajo gradbena dela tudi na samem kulturnem domu. V pritličju gospodarskega dela doma se urejajo novi poslovni prostori za pošto. V delu kulturnega doma pa se ureja sejna soba za potrebe vseh društev in občine ter prostor za arhiv. Dela na kulturnem domu se bodo nadaljevala v jesenskem delu, in sicer izgradnja prizidka na jugozahodni strani doma. Prizidek bo služil kot novi vhod v kulturno dvorano s sanitarijami. Hkrati pa bo prizidek služil kot večnamenski prostor za manjše priložnostne prireditve, jubilejne proke

PREDSEDNIK REPUBLIKE NA OBISKU V OBČINI CERKVENJAK

Na povabilo Radia Slovenske gorice je predsednik Republike Slovenije **Milan Kučan** 29. marca obiskal Lenart in nato še Cerkevjenjak. Po končanem pogovoru na Radiu Slovenske gorice se je sestel z vodstvom občine Lenart, nato pa so ga radijci povabili na prigrizek v Gostišče pri Antonu v Cerkevjenjak, kjer sta ga poleg **Jožeta in Majde Braček** ter osebja Gostišča pri Antonu pozdravila tudi župan občine Cerkevjenjak **Jože Kraner** in direktor občinske uprave **Darko Fras**. V sproščenem pogovoru je predsednik izrazil zadovoljstvo nad napredkom, ki ga je nasploh opazil v Slovenskih goricah, se nasmejal in tudi sam povedal kakšno šalo ter pohvalil odlično kuhinjo **Silva** in postrežbo **Janka Trinkausa**, saj so v kuhinji Gostišča pri Antonu pripravili jedi, ki jih ima predsednik najraje. Izdamo lahko, da je bila to gobova juha z ajdovimi žganci. V spomin na obisk v Cerkevjenjaku so mu v gostišču podarili sliko Cerkevjenjaka, ki jo je posebej za to priložnost naslikal **Ivo Lorenčič**, v imenu Občine pa mu je župan **Jože Kraner**, s povabilom na osrednjo proslavo ob občinskem prazniku, poklonil košaro dobrot, ki jih poznamo v Cerkevjenjaku.

Lidija Kuri

in podobno. V teku je začetek gradnje kanalizacijskega kanala 1,3, ki poteka od nogometnega igrišča v Kadrencih ob cesti do pokopališča in naprej do križišča za Cenovo z odcepom do frizerskega salona Marjete Klobasa. S to izgradnjo bo omogočen priklop posameznih gospodinjstev ob poteku kanala na kanalizacijsko omrežje. Stekla so tudi pripravljala dela za program posodobitve cest. V letošnjem letu bodo dobili nova asfaltna vozišča odseki cest: granata – Simonič, transformator – Slekovec, Pomarančna gasa ter odsek ceste Slaček – Anžel. V nadaljevanju odseka ceste Slaček – Anžel do regionalke pri Feliksu Rajhu pa se uredi peš pot za pešce iz strani Bregove. V letu 2001 je v planu tudi preplastitev in delna razširitev ceste Kadrenci – Smolinci – Gabernik. Vse potrebne poteka tudi pri pripravi za rekonstrukcijo vodovodnega omrežja v smeri Čagona in del nadomestne linije v Andrencih.

Nanizal sem nekaj pomembnih investicij za občino Cerkevjak, ki se že izvajajo, oziroma se bodo izvedle v poslovnem letu 2001. Vzporedno potekajo tudi razna manjša dela v centru Cerkevjaka in okolici na cestni in komunalni infrastrukturi.

Potrebno je poudariti tudi to, da je končan velik projekt občine - izid Zbornika občine Cerkevjak, ki je za našo občino gotovo zgodovinskega pomena. V bogato opremljenem ter izvirno oblikovanem in ilustriranem zborniku so povsem na novo raziskovane in dokumentirane predstavljene teme o Cerkevjaku in njegovi preteklosti. Zbornik o Cerkevjaku bodo prejela vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Spoštovane občanke in občani, ker izdaja tokratne številke Zrnja iz Cerkevjak sovpadajo s praznovanjem občine Cerkevjak in z 10. obletnico samostojnosti Republike Slovenije, vam iskreno čestitam ob občinskem prazniku naše občine!

Ob 10. obletnici samostojnosti Republike Slovenije in dnevu državnosti pa vsem zavednim Slovincem ter občankam in občanom naše občine želim prijetno praznovanje ob spominu na junijske dogodke 1991, ko smo Slovenci branili plebiscitarno odločitev za samostojno pot in lastno državo Slovenijo.

Jože Kraner, župan občine Cerkevjak

Ob obletnici osamosvojitve in vojne za Slovenijo

Deset let kasneje

Letos bo praznovanje občinskega praznika v mladi občini Cerkevjak še posebej slovesno, saj sovpadajo s prireditvami, ki ob deseti obletnici osamosvojitve in vojne za Slovenijo potekajo povsod po državi.

Prejšnje stoletje je bilo za vse v Sloveniji, še zlasti pa za Štajerce, izjemno pomembno, če že ne kar usodno. V njem se je odločalo, v kakšni državni tvorbi in kako bomo Slovenci živeli. Štajerci so in smo v tem zgodovinskem in neponovljivem obdobju odločilno prispevali k uresničitvi tisočletnega sna slovenskega naroda. Tako je že slovenski pesnik in general Rudolf Maister leta 1918 z vojaško akcijo priključil Maribor in Štajersko k Sloveniji. Tri tedne po nacistični okupaciji in tri dni po Hitlerjevem obisku v Mariboru so hrabri mariborski mladinci aprila leta 1941 izvedli prvo oboroženo akcijo proti okupatorju v tem delu Evrope in tako dali jasno vedeti, da se slovenski narod ne bo pustil zasužnjiti, kar smo Slovenci v narodoosvobodilni vojni v letih od 1941 do 1945 tudi dokazali. Štajerci smo se leta 1991 tudi prvi v Sloveniji odločno uprli poskusom nadvlade tedanje Jugoslovanske ljudske armade, ki je v tistih časih že bila orodje velikosrbskega nacionalizma in unitarizma. To je bilo najprej ob Pekrskih dogodkih, nato pa v osamosvojitveni vojni.

Na treh mejnikih naše zgodovine so tedanje in sedanja generacija Štajercev ravnale hrabro, odgovorno, preudarno in odločno. Najbolj pomembno pa je, da so Štajerci v vseh za narod usodnih trenutkih nastopili enotno kot en mož, ne glede na svojo strankarsko, poklicno, socialno, versko ali nazorsko prepričanje, zato so tudi vedno uspeli. Prav bi bilo, če bi naši politiki tudi dandanes kdaj pomislili, da lahko vsi skupaj za narodov blagor dosežejo več z delom v slogi in medsebojnem spoštovanju, kot pa z nenehnimi prepiri in borbo za ozke strankarske interese, oblast in denar.

Letos spomladi so šli k vojakom štirje mladi in postavni Cerkevjačani. Zdaj so že vojaki Slovenske vojske, ki letos praznuje deseti rojstni dan. Hkrati pa v teh dneh proslavljamo tudi deseto obletnico osamosvojitve in zmagovite vojne za Slovenijo.

Slovenija je v desetletju po osamosvojitvi veliko dosegla, čeprav zlasti prva leta ni bilo lahko. Zaradi tragične vojne na Balkanu je slovensko gospodarstvo takorekoč čez noč izgubilo tradicionalne trge, zato se je moralo preusmeriti za izvoz v najbolj razvite države Evrope in sveta. Zahtevni trgi so terjali nove proizvode in višjo kakovost izdelkov, njihova proizvodnja pa bolj izobražene in usposobljene delavce in sodobnejše stroje ter tehnologijo. Podjetja so se morala na hitro prestrukturirati. Tista, ki tega niso zmogla, so propadla, na njihovih zdravih temeljih pa so začela rasti nova. Ne samo na tisoče, temveč na desetisoče delavcev, ki so zaradi prestrukturiranja postali trajno presežni, je moralo nazaj v šolske klopi, kjer so se dodatno izobraževali in dokvalificirali. V minulem desetletju se je v Sloveniji dodatno usposabljal več kot 100.000 delavcev, veliko pa se jih je tudi

Dalje na strani 4

ZRNJE - Glasilo občine Cerkevjak

Izdajateljski svet: Jože Kraner, župan; Janko Magusa, podžupan in Marjan Žmavc, predsednik SGF - Uredniški odbor: Edvard Pukšič odg. ur., Tomaž Kšela, Franc Bratkovič, Lidija Kuri in Darko Fras. Oblikovanje naslovnice časopisa: Mirko Žmavc, prof. Fotografije - prispevek avtorjev člankov in arhiv - Tisk in oblikovanje: Straki d.o.o., www.straki.si
Zrnje je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo RS pod zap. št. 1781
Junij 2001

samozaposlilo ali podalo na pot samostojnega podjetništva.

Prestrukturiranje gospodarstva, ki je bilo težko, vendar pa nujno, če je Slovenija hotela iti v korak z razvito Evropo, že daje prve rezultate. Slovensko gospodarstvo, ki dosega stabilno gospodarsko rast, že več kot 70 odstotkov svoje proizvodnje izvozi, inflacija se je umirila, tolar je stabilna valuta, Slovenija pa je na pragu Evropske unije in NATA.

Prestrukturiranje gospodarstva so močno občutili tudi številni Cerkvenjačani, saj so po stečajih podjetij v Lenartu, Mariboru, Ptujju in Gornji Radgoni na začetku devetdesetih let mnogi ostali brez dela. Vendar so s pridnostjo in upornostjo uspeli prebroditi težave in si najti nove zaposlitve, oziroma druge vire za preživljanje.

V minulem desetletju je Cerkvenjak dobil tudi svojo novo občino, ki prispeva k hitrejšemu razvoju kraja na številnih področjih od komunale do športa in kulture. Saj tudi nekdanja krajevna skupnost ni delala slabo, vendar pa ima občina po naših zakonih več pristojnosti in tudi več sredstev, s tem pa tudi več možnosti za pospeševanje razvoja. A žal še vedno veliko premalo, saj država davke pobira z veliko žlico, občinam pa nato iz skupne vreče denar vrača po kapljicah.

Pred Cerkvenjakom in Cerkvenjačani so novi izzivi. Kmalu bo mimo kraja speljana avtocesta, ki bo povezovala vzhodno Evropo z zahodno. Po vključitvi Slovenije v Evropsko unijo bo preko bližnje slovensko-avstrijske meje stekel prost pretok blaga, kapitala in delovne sile. Zato bo Cerkvenjak postal bolj zanimiv tudi za potencialne investitorje, podjetni Cerkvenjačani pa bodo svoje izdelke, storitve, znanje in veščine lahko prodajali v mnogo širšem ekonomskem prostoru. Zlasti mlajšim Cerkvenjačanom bo novo desetletje, v katerega vstopamo, prineslo veliko novih možnosti in priložnosti. Kdor jih bo želel izkoristiti, se bo moral v prvi vrsti oborožiti z znanjem.

Dobrih deset let je Slovenija potrebovala, da je ulovila korak z razvito Evropo, za kar smo se državljani Slovenije plebiscitarno odločili. Tega preskoka v razvitosti ni bilo lahko doseči. Zato pa bo jutri Slovenija dobila svoje mesto kot enaka med enakimi v skupnem evropskem domu - v Evropski uniji. Tudi tam nam ne bo življenje z rožicami postlano, vsekakor pa bo lepše, boljše in bogatejše.

Tomaž Kšela

REALIZACIJA PRORAČUNA ZA LETO 2000 IN PRORAČUN OBČINE ZA LETO 2001

Spoštovane občanke in občani Občine Cerkvenjak. Dovolite, da vam z besedami in nekaj številkami na kratko predstavim kaj nam je uspelo narediti z proračunskimi sredstvi občine v lanskem letu in katere investicije nameravamo izvesti v letu 2001. Kot vsak proračun je tudi naš kompromis med željami in potrebami in seveda finančnimi zmožnostmi. Ker je seveda potreb še veliko je potrebno narediti določene prioritete oziroma vrstni red, kar pa je ponavadi najtežje. Zato imajo župan in občinski svet zelo težko in odgovorno nalogo.

Da pa bi lahko vse zastavljene naloge in investicije izvedli, je potrebno najprej poskrbeti za realizacijo prihodkov občinskega proračuna. Tako so znašali skupni prihodki zaključnega računa proračuna občine Cerkvenjak brez kreditov in drugih zadolževanj v obdobju od 1.1.2000 do 31.12.2000 266.751.926,21 SIT, kar glede na veljavni proračun za leto 2000 predstavlja 100,89%. Tekoči prihodki občine: davčni in nedavčni prihodki so znašali 69.250.998,16 SIT, kar pomeni 99,04% realizacijo glede na rebalans proračuna. Tekoči prihodki predstavljajo 31,95% skupnih prihodkov proračuna. Kapitalski prihodki: prihodki od prodaje zgradb in prostorov v znesku 4.322.195,05 SIT predstavljajo 100% realizacijo glede na rebalans proračuna.

Kapitalski prihodki predstavljajo 1,99% skupnih prihodkov proračuna. Transferni prihodki: prejeta sredstva od države iz naslova tekočih obveznosti in za investicije znašajo 143.178.733,00 SIT oz. 98,8% realizacijo glede na rebalans. Za odstopanja gre predvsem pri sredstvih iz naslova škode, ki jo je povzročila suša, ker občina do konca leta še ni prejela vseh zakonsko opredeljenih sredstev državne pomoči. Transferni prihodki predstavljajo 66,06% skupnih prihodkov proračuna.

Z temi prihodki so bili v letu 2000 realizirani skupni odhodki zaključnega računa proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2000 v višini 267.022.049,93 SIT, kar pomeni 99% realizacijo glede na veljavni proračun oz. rebalans za leto 2000. Tekoči odhodki: občinska uprava, občinski organi, obresti in rezerve znašajo 29.287.172,22 SIT proračunskih odhodkov, kar pomeni 101,29% realizacijo glede na rebalans.

Tekoči transferi: subvencije, transferi posameznikom, transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam, javne službe s področja infrastrukture in gospodarstva znašajo 83.216.694,68 SIT proračunskih odhodkov oz. 102,27% realizacijo glede na rebalans proračuna. Tekoči transferi predstavljajo 31,16% skupnih odhodkov proračuna. Investicijski odhodki: nakup in gradnja osnovnih sredstev, novogradnje, rekonstrukcije, študije in projektna dokumentacija znašajo 141.466.190,86 SIT, kar pomeni 100,40% realizacijo glede na rebalans. Investicijski odhodki predstavljajo 52,98% skupnih odhodkov proračuna.

Investicijski transferi: investicijski transferi neprofitnim institucijam in posameznikom znašajo 13.051.992,17 SIT oz. 70,41% realizacijo glede na rebalans. Investicijski transferi predstavljajo 4,89% skupnih odhodkov proračuna.

Proračunu občine Cerkvenjak za leto 2001 je povzetek zadovoljevanja na eni strani družbenih potreb in na drugi strani izvedbe investicijskega programa za poslovno leto 2001. Proračun za leto 2001 je razvojno in investicijsko naravnano tako, da zagotavlja sredstva za nemoteno delovanje vseh proračunskih porabnikov na področju otroškega varstva, šolstva, zdravstva, požarne varnosti, varnosti v cestnem prometu in drugo oskrbo prebivalstva občine Cerkvenjak, zagotavlja sredstva za delovanje vseh društev, zvez in odborov na področju kulture, športa, turizma, rdečega križa ter drugih oblik združevanja občanov v občini Cerkvenjak.

S proračunom so zagotovljena tudi sredstva za subvencije v kmetijstvu, predvsem za subvencije osemenjevanja in regresiranja intenzivne kmetijske proizvodnje ter nabavo opreme. Tudi pomoč humanitarnim organizacijam, ljudem v stiski, pomoč ob

naravnih in drugih nesrečah je sestavni del proračuna občine Cerkevnik za leto 2001. Vse družbene potrebe in dejavnosti občine so zadovoljivo pokrite. V kolikor pa se v poslovnem letu 2001 pojavijo neke nove ali večje zahteve, pa bo potrebno v okviru danih možnosti pridobiti namensko dodatna sredstva za pokrivanje takih potreb. Večji del sredstev v proračunu za poslovno leto 2001 je namenjen investicijam na področju komunale in druge infrastrukture. To je tudi povsem razumljivo, saj so na tem področju potrebe po posodobitvi cest in rekonstrukciji vodovoda v vseh vaseh in zaselkih še vedno velike. Proračun za poslovno leto 2001 predvideva posodobitev cca 1,5 km makadamskih vozišč in 2,5 km preplastitev z delnimi razširitvami vozišč. Za modernizacijo občinskih cest je v letu 2001 tako predvideno 25.800.000 SIT, za preplastitev pa 17.000.000,00 SIT. Največja investicija v letošnjem letu bo brez dvoma I. faza rekonstrukcije vodovoda, za katero se bo iz proračuna namenilo kar 125.000.000,00 SIT. V poslovnem letu 2001 je potrebno zagotoviti optimalno obratovanje čistilne naprave. Tako je nujno potrebna izgradnja kanala 1,3 ob regionalni cesti do transformatorja v Cerkevniku in istočasno izvesti priključke do vseh gospodinjstev ob poteku kanala, za kar je predvideno 22.000.000,00 SIT. V proračunu za leto 2001 se predvideva tudi ureditev prostorov poslovne zgradbe in kulturnega doma. Potrebno je poudariti da ne gre samo za ureditev prostorov za potrebe občine, ampak za postopno celovito obnovo Kulturnega

doma in gospodarskega dela tega objekta. S preselitvijo pošte v pritličje so potrebna skupna vlaganja v skupne prostore. Za izvedbo je predvidenih 13.000.000,00 SIT. Za izgradnjo transformatorskih postaj je predvideno 2.190.000,00 SIT. Preko 3.000.000,00 SIT se bo namenilo za investicijsko vzdrževalna dela na zdravstvenem domu Cerkevnik. Vzoredno je potrebno nadaljevati sicer dolgoročno dograditev rekreativno športnega centra v občini Cerkevnik. V sled tega proračun predvideva nakup dodatno potrebnih zemljišč in izdelavo projektne dokumentacije nujno potrebnih objektov ob obstoječem igrišču pri OŠ in objektov, ki so potrebni za nemoteno koriščenje nogometnega igrišča v Kadrencih. Med razvojno pomembnejše projekte sodi tudi sprememba prostorskega plana občine in izdelava razvojne in tehnične dokumentacije, brez katere ni mogoče izvajati investicij, za kar je v proračunu za leto 2001 predvidenih 5.000.000,00 SIT. Seveda je še več manjših nalog na področju investicij, ki jih opredeljujejo posamezne postavke v proračunu, želja snovalcev proračuna je, da bi realizirali vse v poslovnem letu 2001, tudi tiste, ki se bodo pojavile še v času sprejemanja proračuna.

Brez dodatnega sofinanciranja države se smelo zastavljenega programa ne bo dalo izpeljati. Zato se občinska prava trudi pridobiti tudi čim večja dodatna sredstva za investicije iz državnega proračuna. Prav v teh dnevih vse občine prejemajo obvestila (sklepe) posameznih ministrstev o višini dodatnih sredstev za investicije, ki so odobrena. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da smo bili pri tem zelo uspešni, saj nam je že uspelo pridobiti okrog preko 80 milijonov dodatnih sredstev iz državnega proračuna za sofinanciranje načrtovanih investicij v letu 2001.

Ob izidu glasila je večina investicij že v teku, tako da lahko z optimizmom napovemo, da jih bomo v pretežni meri tudi realizirali, tako kot so smelo zastavljene.

Spoštovane občanke in občani Občine Cerkevnik, dovolite, da vam v imenu občinske uprave in svojih sodelavcev čestitam ob tretjem občinskem prazniku.

Fras Darko, univ. dipl. iur.
Direktor Občinske uprave Občine
Cerkevnik

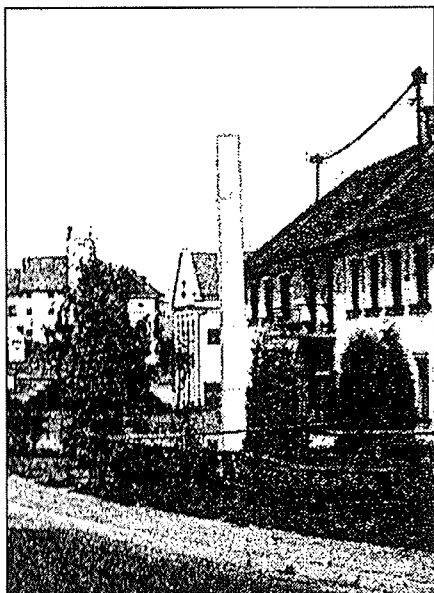
PO CERKVENJAŠKIH ZASELKIH SMO IMELI "RABOTE"

Ceste pogosto zarašča tudi grmičevje ali ovira voznike kakšno drevo, zato je treba pač takšne ovire odstraniti, če je lastniku prav ali ne.

Med kraji, kjer ljudje vsako pomlad vzdržujemo vaše ceste in pri tem poberejo še razno navlako, ki je sicer ne bi nihče drug in bi tako kazile naše okolje ter v večini lepo urejena naselja, je že od nekdaj tudi Cerkevnik. Včasih so ljudje temu rekli "rabota". Izostanek naj bi bil terjal denarno nadomestilo štiri tisoč tolarjev. Naj bo karkoli že, nič ne more odtehtati zavesti, da nam ne sme biti vseeno, kakšne so naše ceste in okolje. In na srečo se po naših cerkevniških zaselkih večina tega zagotovo zaveda, čeprav se tudi vedno najdejo posamezniki, ki jim je kaj malo mar za "rabote" ali posodobljeni obliki akcije spomladanskega popravila cest kot tudi za vse, kar diši po skupno dobrem in koristi nas vseh.

Besedilo in posnetka: Franc Bratkovič

V veljavo je stopil zakon o preprečevanju zaposlovanja in dela na črno

ZARADI VISOKIH KAZNI SE DELO NA ČRNO NE BO VEČ SPLAČALO

Minimalna plača znaša ta čas bruto 84.418 tolarjev. Ker morajo tudi delavci, ki prejema minimalne plače, državi plačati vse davke in prispevke na plačo, dobijo tako vsak mesec okoli 62.000 tolarjev neto plače. Po podatkih območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov v Podravju prejema v naši regiji minimalno plačo že več kot polovica zaposlenih.

Jasno je, da delavec, ki prejema minimalno plačo, samo z njo ne more preživljati sebe in svoje družine. Samo za plačilo najemnine za stanovanje, elektrike, vode, ogrevanja, plina, kableskega priključka in RTV naročnine mora dandanes človek, ki živi v bloku, odšteti najmanj od 30 do 40 tisoč tolarjev. Z 20 tisočaki pa se ne more ves mesec prehranjevati niti en človek, kaj šele cela družina. Nekoliko lažje je ljudem na podeželju, vendar pa se z minimalnimi plačami tudi tukaj težko prebijajo iz meseca v mesec.

Zato morajo delavci, ki prejema minimalne plače, delati tudi v prostem času, da kaj prihranijo ali pa, da si dodatno zaslužijo kakšen tolarček. Eni obdelujejo vrtove in njive in si sami pridelujejo hrano, drugi pri hiši sami vse opravijo, da si zmanjšajo stroške, tretji pa pomagajo drugim, da si dodatno zaslužijo kakšen tolarček. Recimo bobu bob! Mnogi delavci ne bi mogli dostojno preživljati svojih družin, če ne bi po službi delali še na črno. To je sicer žalostno, vendar ta trenutek tako, žal, je!

Zdaj pa se je država odločila, da bo začela delo na črno sistematično preprečevati in preganjati. 11. maja je začel v celoti veljati zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, ki ga je parlament sprejel že lani. Zakon ne predvideva samo visokih kazni za delodajalce, ki zaposlujejo na črno, temveč tudi za delavce, ki jih bodo inšpektorji, policisti ali cariniki zalotili pri delu na črno.

Zakon je zelo strog. Med tista dela, ki jih ne uvršča med dela na črno, sodi samo sosedska pomoč, opravljanje dela za osebne potrebe, humanitarna dela, dela za preprečevanje nesreč ter pomoč sorodnikom do tretjega kolena. Vsa ostala dela zakon uvršča med dela na črno, zato inšpektorji, policisti in cariniki pri odkrivanju dela na črno dejansko ne bodo imeli težav, če bodo seveda svoje delo opravljali tako, kot jim veleva zakon.

Prav in lepo je, da se je država odločila odpraviti delo na črno, saj razvite države sive ekonomije ne poznajo ali pa jo poznajo v manjšem obsegu. Žal pa se je država pri nas lotila preprečevanja dela na črno na napačnem koncu. **Veliko bolje kot to, da poskuša delo na črno odpraviti z visokimi kaznimi, bi storila, če bi vsem delavcem zagotovila takšne možnosti, da bi si z rednim delom v službi zaslužili dovolj za dostojno preživljanje.**

Ker tega ni storila, pa je zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno pravzaprav podoben palici z dvema koncema. Prvi konec bo udaril po žepu delavce, ki so bili doslej prisiljeni delati na črno, drugi konec pa lahko kaj hitro udari državo po njeni blagajni, saj se bodo vrste pred centri za socialno delo krepko podaljšale, če delavci dejansko ne bodo mogli ničesar več dodatno zaslužiti. Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno torej velja. Kdor ga ne bo upšteval in ga bodo zalotili pri zaposlovanju ali delu na črno, bo moral plačati visoko kazen od 45.000 tolarjev pa celo do 5 milijonov tolarjev. Zaradi tako visokih kazni se delo na črno dejansko ne bo več splačalo, če seveda država tokrat misli zares. Človek z delom na črno namreč ves mesec ali vse leto ne bo zaslužil toliko, kolikor bo znašala kazen, če ga bodo enkrat samkrat zalotili pri delu ali zaposlovanju na črno. Samo upamo lahko, da se odgovorni v državi zavedajo, da so na ta način dejansko podražili delo, saj si morajo poslej vsi delavci - tudi tisti, ki prejema minimalne plače - z rednim delom zaslužiti dovolj za dostojno življenje.

Tomaž Kšela

KMETIJSKI NASVET:

SUBVENCIJE 2001

S prvim junijem je začel teči rok za oddajo zahtevkov za pridobitev sredstev iz naslova Subvencije 2001. Upravičenci, ki so že v preteklem letu uveljavljali te zahtevke - na območju upravne enote Lenart je bilo lani teh vlog okoli 1800 - so letos po pošti prejeli že delno predtiskane vloge oziroma obrazce. Tisti, ki bodo za sredstva letos zaprosili prvič, pa jih lahko dvignejo na enotah kmetijske svetovalne službe. Naj opozorimo, da je **rok za oddajo vloge 30. junij**, upravičenci pa naj jo priporočeno pošljejo na naslov: Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska cesta 160, 1000 Ljubljana.

Pri izpolnjevanju vloge je treba zlasti paziti na čitljivo in pravilno pisanje.

Vlogi je treba priložiti tudi razna potrdila in dokazila. V primeru, da ima upravičenec zemljo v najem ali pa v komasacijskem postopku, mora priložiti podpisano izjavo o najemu zemljišča s strani najemodajalca in najemjemalca, kopijo najemne pogodbe oziroma kopijo komasacijske odločbe. Pomembno je tudi, da ima upravičenec s strani banke potrjen osebni račun, na katerega želi imeti nakazana sredstva, saj je bilo pri lanskim vlogah prav pri tem veliko napak. To pa je zaradi ponovnega preverjanja in popravljanja vlog imelo za posledico velike zaostanke v izplačilih.

Vse vloge, ki bodo na Agencijo za kmetijske trge prispale brez vseh zahtevanih prilog in dokazil, bodo obravnavane kot nepopolne in bodo zato zavrnjene. Zato naj upravičenci, preden oddajo vlogo, pravilnost izpolnjene vloge preverijo pri svetovalcih kmetijsko svetovalne službe, priporočajo pa tudi, da upravičenci ne čakajo do konca junija, saj je potrebno za nekatera potrdila na pristojnih institucijah čakati kar nekaj dni. Naj še dodamo, da je rok za subvencije v rubriki premije za bike, vole in klavne telice, ki so bile prodane v prvi polovici leta, **15. julij**, za živali, ki bodo prodane v drugi polovici letošnjega leta, pa bosta še dva roka za oddajo vloge za premije, in sicer oktobra in decembra.

Prva nakazila Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja obljublja v jesenskih mesecih letošnjega leta.

L.K.

REPUBLIKA
SLOVENIJAMINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANOREPUBLIKA
SLOVENIJAMINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANOAGENCIJA RS ZA KMETIJSKE TRGE
IN RAZVOJ PODEŽELJA
DUNAJSKA 160, Ljubljana
telefon: 01 478 92 56, telefaks: 01 478 92 94

datum: 1.6.2001

Spoštovana ga. županja, spoštovani g. župan,

Na Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja se dobro zavedamo, da je vsakršna pomoč slovenskemu kmetu še kako dragocena. Ena izmed takih oblik pomoči so tudi sredstva iz naslova subvencij 2001. Rok za oddajo vlog za pridobitev teh sredstev je od 1. do 30. junija 2001.

Na agenciji se trudimo, da bi sredstva lahko odobrili čimveč upravičencem, vendar je eden izmed pomembnih pogojev za pridobitev tega denarja pravilno izpolnjena in popolna vloga. Lani jih je bilo kar 75% nepopolnih, kar je pripomoglo k dodatni količini dela in trošenju dodatnega denarja, letos pa bi se radi temu izognili in upravičence bolje in širše obvestili o pravilnem načinu izpolnjevanja vlog.

Seveda pa brez sodelovanja vseh, ki s(m)o kakorkoli vpleteni v razvoj slovenskega kmetijstva in podeželja pač ne gre. Prav zato se tudi obračamo na Vas.

V Sloveniji skorajda ni občine, ki bi ne imela tudi svojega lastnega časopisa. Verjetno ga pripravljate tudi v Vaši občini. Zelo bi bili veseli, če bi lahko brezplačno v njem v mesecu juniju na vidnem mestu objavili tekst, ki vam ga pošiljamo poleg tega dopisa.

Prepričani smo, da nam boste z veseljem priskočili na pomoč, saj boste svojim občanom pomagali pri pridobitvi državnih sredstev, občinski proračun pa bo mogoče na ta račun zato manj obremenjen.

Zelo bi bili veseli, če bi nam lahko postregli s povratno informacijo o času in načinu objave našega obvestila. Pokličete nas lahko po telefonu 01/478 9280 ali pa nam napišete e mail: mateja.faletic@gov.si.

Hvala in lep pozdrav.

mag. Sonja Bukovec,
direktorica

NEKATERIM JE ŠE VEDNO MALO MAR, KAM Z ODPADKI

Maja je zbiranje kosovnih odpadkov gospodinjstev potekalo tudi v občini Cerkevjak. Odvoz je opravilo lenarško zasebno podjetje Letnik - Saubermacher, ki tudi sicer skrbi za redno odvoz odpadkov. Letos se je kosovnih odpadkov in druge navlake nabralo nekaj manj od prejšnjih let. Vsakoletno organizirano zbiranje pripomore, da so zaselki nekoliko lepši in prijaznejši. Bilo bi lahko še bolje, če med nami ne bi bilo posameznikov, ki jim je kaj malo mar, kam odložijo svoje gospodinjstve in druge vsemogoče odpadke. Ponavadije to gozd kot v tem primeru na posnetku, ki je nastal že zgodaj spomladi v Cogetincih. Toda stanje se ni spremenilo, le da je gozd ozelenel in od daleč zakril pogled na dejanje neosveščene posameznika ali posameznikov.

Besedilo in posnetek: Franc Bratkovič

SUBVENCIJE 2001

Vsi, ki bi radi pridobili sredstva iz naslova Subvencij 2001, bodite pozorni na naslednje:

1. Kje dobite vlogo?

Vlogo dobite na enotah kmetijsko svetovalne službe. Lanski vlagatelji so jo prejeli po pošti.

2. Rok za oddajo vloge: od 1.6. do 30.6. 2001

Pošljite jo priporočeno na naslov: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska cesta 160, 1000 Ljubljana

3. Vlogo izpolnite čitljivo, s tiskanimi črkami:

Pazite zlasti na pravilno pisanje števil 3,5,7,9, in 4.

4. Priložite vsa potrebna potrdila in dokazila:

V primeru, če imate zemljo v zakupu ali pa imate zemljišče v komasacijskem postopku, morate priložiti:
- izjavo o zakupu zemljišč, ki mora biti obvezno podpisana tako s strani zakupodajalca kot tudi zakupnika,

- kopijo zakupnih pogodb z državo oz. lokalnimi skupnostmi,

- kopijo komasacijske odločbe, če je niste priložili že lani.

5. Preverite pravilnost osebnega računa, na katerega želite imeti nakazana sredstva:

Pravilnost podatkov o računu mora potrditi finančna institucija, pri kateri imate odprt osebni račun (banka, HKS, hranilnica,....).

6. Preden vlogo oddate, jo izročite kmetijskemu svetovalcu:

Pregledal jo bo in s svojim podpisom na zadnji strani potrdil, da so vse rubrike izpolnjene in da je vloga popolna in čitljiva. (Ne čakajte do konca meseca junija, da ne bo prepozno, kajti za pridobitev nekaterih potrdil in dokazil je treba pri pristojnih institucijah čakati tudi po 8 dni!).

7. Kopijo vloge, vseh dokazil in potrdil hranite doma.

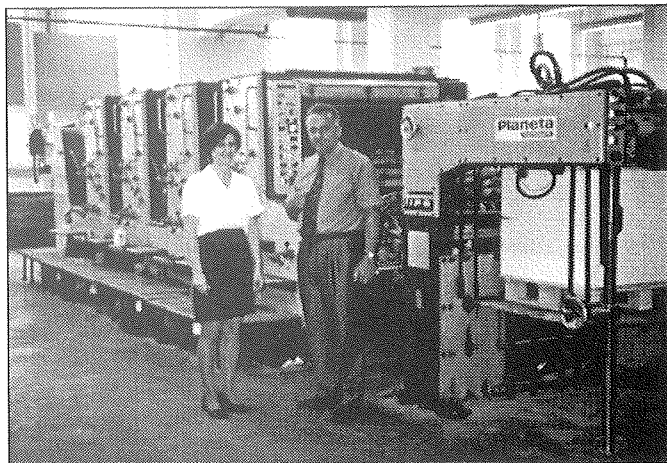
Ob izidu zbornika Občine Cerkevjak

PODOBE KRAJA IN LJUDI ZA TRAJNI ZGODOVINSKI SPOMIN

Zajetna publikacija je rezultat skrbnega dela in sodelovanja številnih avtorjev-Pobuda SGF in izdatna podpora lokalne skupnosti-Zanimivo branje za sleherno gospodinjstvo

Ob letošnjem občinskem prazniku je Občina Cerkevjak v Slovenskih goricah bogatejša za zajeten zbornik prispevkov o bližnji in daljnji preteklosti cerkvenjaških goric. Pobuda za izdajo zbornika (mnogi govorijo o monografiji) je nastala v nestrankskem civilnem združenju Slovenskogoriški forum, vsestransko pa jo je podprlo občinsko vodstvo na čelu z županom Jožetom Kranerjem in občinskim svetom. Ta je tudi imenoval uredniški odbor v sestavi Jože Kraner, Marjan Žmavc, dr. Bernard Rajh, mag. Marjan Toš, Ivo Lorenčič, mag. Ciril Paluc, Edvard Pukšič, Mirko Žmavc in Darko Fras. Uredniško delo sta opravila dr. Bernard Rajh in spodaj podpisani in pri tem naletela na veliko pomoč številnih strokovnjakov in seveda tudi domačinov. Zasnova zbornika je delo dr. Bernarda Rajha, ki se je tega opravila lotil z veliko vnemo, požrtvovalnostjo in odgovornostjo. Dokazal je svoje široko strokovno znanje, poznavanje zakonitosti nastajanja zahtevnega knjižnega dela in nenazadnje tudi svojevrstno ljubezen in navezanost na rodno grudo. Zato se mu v imenu uredniškega odbora in kot sourednik publikacije javno zahvaljujem.

Zbornik je izdal SGF, založila Občina Cerkevjak, likovno opremil prof. Mirko Žmavc, avtorske fotografije je prispeval Ivo Lorenčič, za nemške prevode je poskrbel Ludvik Karničar, za grafično realizacijo pa Grafični atelje Visočnik. Zbornik je tiskala Tiskarna MA-TISK iz Maribora in svoje delo tako kot vsi ostali opravila vzorno in korektno. Uvodno besedo je napisal cerkvenjaški župan Jože Kraner, po uredniškem predgovoru pa si sledijo prispevki sodelavcev. Jurij Kunaver piše o značilnostih reliefa v Občini Cerkevjak ter njegovi pokrajinski funkciji, Jože Lojk opisuje družbenogeografsko podobo Občine Cerkevjak, Marjan Žmavc predstavlja prebivalstvo Občine Cerkevjak nekoč in danes, Janez Marolt osrednje Slovenske gorice v antični dobi, Jože Mlinarič predstavlja območje Cerkevjaka do konca 18. stoletja, Drago Sobočan duhovnike Antonovske župnije in Vincenc Rajšp občino Cerkevjak na prvi specialki Slovenskega ozemlja. Sledijo prispevki Marjana Toša o zgodovini cerkvenjaškega šolstva v luči šolske kronike, Viktorja Vrbnjaka o narodnopolitičnem in kulturno-prosvetnem življenju v Cerkevjaku do leta 1941, Marjana Toša o nemški okupaciji in žrtvah vojne 1941-1945 na cerkvenjaškem območju, Metke Vrbnjak o ukinitvi slovenskega društvenega življenja v Cerkevjaku leta 1941, Edvarda Pukšiča o društvih in organizacijah v Cerkevjaku po letu 1918 in Cirila Paluca o cerkvenjaški trgovini v zadnjih 150 letih. Zadnji del zbornika bogatijo zapisi in prispevki Bernarda Rajha o cerkvenjaškem govoru, Boruta Juvanca o arhitekturi starejših kmečkih domačij, Mirka Žmavca o sakralni arhitekturni zapuščini cerkvenjaškega območja, Zmage Kumer o pesemskem izročilu

Podobe kraja - cerkvenjaški zbornik tik pred izidom - v tiskarni.

v Cerkevjaku v zadnjih 200 letih in Bernarda Rajha o življenju, delu in običajih v preteklosti. Publikacijo zaključuje predstavitev (ne)znanih znamenitih Cerkvenjačanov, kratka kronološka preglednica Cerkevjaka skozi čas in predstavitev avtorjev zbornika.

O sami vsebini na tem mestu ne želim podrobneje pisati, saj boste zbornik prebrali in ocenili sami, spoštovani bralci. Naj mi bo dovoljeno ponoviti zgolj nekaj misli iz uredniškega predgovora, ki je zelo kratek in vreden pazljivega branja. Novi zbornik se je namreč nekako zgledoval pri prvem, zdaj že skoraj štiri desetletja starem cerkvenjaškem zborniku iz leta 1964, ki si je zastavil podobno nalogo in jo-zlasti če upoštevamo bistveno drugačne pogoje njegovega nastanka in izida-tudi odlično opravil.

Ta zgled nas je ustvarjalce novega še posebej zavezal k resnemu delu, bolj naklonjene okoliščine pa pripravile do odločitve, da vsebino in obliko nove lokalne monografije soočimo z zahtevnejšimi merili.

Opravljen delo ponujamo v presojo bralcem. Zavedamo se, da bo marsikdo v knjigi odkril tudi pomankljivosti in ji upravičeno poočital tudi kakšno slabost. Kdor dela, greši; temu kljub najbolj plemenitemu hotenju najbrž nismo ubežali. Ob tem pa nas pomirja prepričanje, da se celostne cerkvenjaške podobe v vseh njenih odtenkih ne da zajeti v eni sami potezi, in bo zanjo potrebnih še veliko radovednih in razmišljajočih glav ter pridnih peres. Prepričan sem, da jih tudi v bodoče ne bo manjkalo in da bodo zbrane podobe v prihodnje dobivale še bolj celovite obrise. Nova lokalna monografija (zbornik Občine Cerkevjak) pa je brez dvoma tudi dragocen prispevek k slovenskemu krajevnemu zgodovinopisju!

mag. Marjan Toš

NAŠI GOSPODARSTVENIKI

Obrt je tista panoga, ki je v preteklosti, ko še ni bilo industrije, dajala zaslužek mnogim prebivalcem. Z razvojem industrije pa so mnoge obrti, zlasti na podeželju, skoraj v celoti izumrle. Zanimivo pa je, da se danes pojavljajo nove obrtne delavnice in v Cerkvenjaku jih je kar nekaj. Tudi v tokratni izdaji Zrnja bomo skušali predstaviti nekaj gospodarstvenikov v naši občini. Enako kot v prejšnji številki, bomo tudi v tokratni predstavili pet podjetnikov, ki se ukvarjajo z različnimi dejavnostmi in smo jih izbrali naključno.

TRGOVINA BAR BISTRO PLOJ, Smolinci 88

Lani decembra je minilo 10 let, odkar sta Roman in Irena Ploj v Smolincih odprla trgovino. V pritličju stanovanjske hiše sta sprva ponujala vsa najnujnejša živila, ponudbo pa sta z leti razširila, predvsem pa prilagodila željam kupcev, danes njunim zvestim strankam. In zakaj sta se odločila odpreti trgovino, sploh pa v oddaljenih Smolincih?

Predvsem zato, ker sta ostala brez službe. Sprva samo Roman, ki je bil do leta 1990 zaposlen v podjetju IMP v Mariboru, nato pa je službo zaradi, kot so takrat radi rekli, tehnoloških viškov izgubila še Irena. Do leta 1995 je bila zaposlena v ABC Pomurki-Murska Sobota, sicer pa se je v trgovini pojavilo vedno več dela, trgovina je dajala dobiček in tako se je tudi Irena lahko posvetila domači obrti.

Moda je bila, da so se takrat, pred desetimi leti, odpirale »privat«
trgovine, pripovedujeta Irena in Roman. Danes je trgovina Ploj ena redkih, ki se je uspela obdržati. Leta 1990 so bili namreč eni prvih, ki so se na lenarškem območju začeli ukvarjati s privatno trgovsko dejavnostjo. Kljub konkurenci, ki se je pojavila, trgovina danes ponuja zaslužek še dvema zaposlenima. Sprva sta se morala Irena in Roman soočiti z mnogimi težavami. Kljub ustrezni izobrazbi sta se morala naučiti poslovanja in trgovanja, težko je bilo sprva predvsem prepričati dobavitelje, da so jima začeli dostavljati trgovsko blago. Treba je bilo navezati stike, se spoznati z njimi ter zgraditi zaupanje, kajti le tako sta lahko police svoje trgovine vedno zalagala z blagom, po katerem so segale stranke. Še vedno se spominjata tistih začetkov, ko sta kruh lahko nabavila le vsak drugi dan, pozimi sta ponj do prvega večjega križišča zgodaj zjutraj hodila celo s sanmi.

Vendar sta Irena in Roman vedno rada sama poprijela za delo, tako sta najlažje prisluhnila željam strank. In na željo svojih

strank – zlasti moških – sta pred nekaj leti razširila dejavnost. Dogradila sta prizidek, v njem pa uredila gostinski lokal; na želje in povpraševanje gostov znova razmišljata, da bi tudi gostinsko ponudbo popestrila. S hitro pripravljeno hrano, kot so pizze, hot-dogi in podobno. Ponudita lahko tudi prostor za 80 ljudi, ki ga zelo dobro poznajo okoliški otroci, saj pri Plojevih zdaj že vrsto let pripravljajo Miklavževanje. Sicer pa si Irena in Roman želita nekoč še razširiti prostore trgovine, ki ima na podeželju še neki drugi pomen, saj nakup v takšni »podeželski«
trgovini pomeni tudi neke vrste družabni dogodek. V trgovini ljudje na vasi pridejo skupaj in kakšno rečejo, pri Plojevih pa še kaj popijejo. Kako pomembne so tovrstne trgovine, sta Roman in Irena spoznala med vojno za Slovenijo, ko so jima takoj pošle zaloge najvažnejših živil, zlasti pa vžigalic in sveč. Dogodek jima je ostal posebej v spominu. Svojim strankam v bližnji in daljnji okolici, ki jima že vrsto let izkazujejo zaupanje in pri njiju redno nakupujejo, sta zelo hvaležna.

SPLOŠNO IN UMETNO KOVAŠTVO ALEKSANDER FEKONJA, Cerkvenjak 31/a

Med tiste obrti, ki žal izumirajo, spada kovaška obrt, s katero pa se v Cerkvenjaku že 10 let ukvarja Aleksander Fekonja. Z obrtjo je začel leta 1991, potem, ko je podjetje Centrovod, kjer je dotlej delal, šlo v stečaj. Aleksander se je kovaštva izučil pri svojem stricu, znanem cerkvenjaškem kovaču iz Brengove, Alojzu Fekonji. Sicer pa se je Aleksander z umetnim kovaštvom ukvarjal že v bivšem Centrovodu. Pred tem je bil zaposlen tudi v Klemosu in Tamu, kovaštva pa se je učil tudi v srednji šoli, saj je obiskoval poklicno

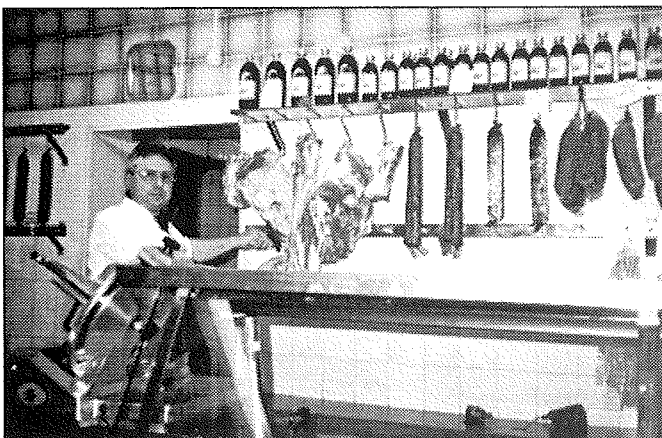
kovinarsko šolo v Mariboru. Kovaško delo je zelo težko, kljub temu pa se je veselje do tega dela pokazalo v mnogih izdelkih, ki jih je Aleksander Fekonja izdelal za naročnike iz Maribora, Polskave, Novega Mesta in od drugod. Največkrat gre za balkonske ograje, okenske in vratne mreže, zaščitna kovana dvoriščna vrata in podobno. Njegov največji izdelek je 180 metrov dolga ograja, ki jo je izdelal za naročnika iz Polskave. Sicer pa izdelava tudi kak manjši izdelek, kot je ključavnica in podobno. Dela mu ne zmanjka, pravi, čeprav je kovanje konjev kot enega bistvenih kovaških del izumrlo. Da izdelava na primer 6 metrska kovana vrata, potrebuje vsaj dva do tri tedne. Železo je treba namreč najprej nabaviti, potem, ko je po želji kupca ukrivljeno, pa ga Sandi odpelje še v Celje, v najbližjo cinkarno. Aleksander je obrt začel najprej opravljati v svoji garaži, ki je kmalu postala premajhna za vsa velika naročila in stroje, ki jih je sam nabavil. S časom je postavil tudi novo delavnico, nabavil primeren avto, da je postalo delo vsaj nekoliko lažje.

Kovaško delo je premalo ovrednoteno, pravi, poleg tega pa tudi to obrt z davki precej obira država.

Poleg kovaštva ima Aleksander ob svoji družini še eno ljubezen. Tako kot veliko Slovenjgoričanov tudi on rad obdeluje svoj vinograd, čeprav za razliko od večine že 26 let ni poizkusil alkohola. 2.500 trsov mu pomaga obdelovati vsa družina in v šestletnem vinogradu so lani pridelali laški rizling, ki je na ocenjevanju vina na Zavrhu prejel zlato medaljo.

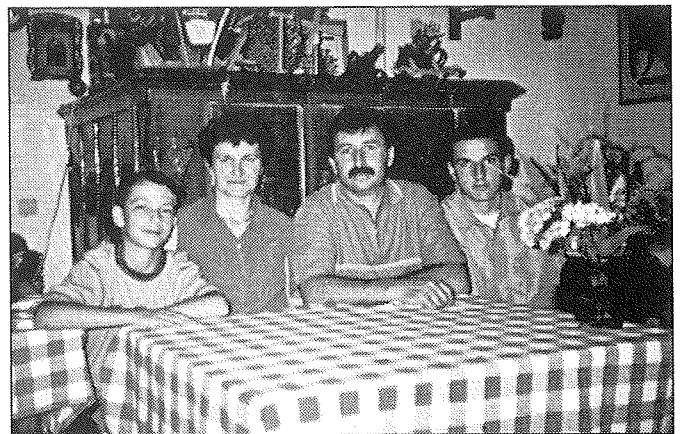
MESNICA IVAN PETROVIČ Cerkvenjak 27

Mesnica ima v Cerkvenjaku korenine daleč v preteklosti, pripoveduje Ivan Petrovič mlajši, ki je mesnico obnovil in prevzel leta 1987. V sklopu stare Altove gostilne so tukaj za prodajo mesa skrbeli že pred 150-timi leti. O tem pripoveduje tudi najmanj 120 let stara ledenica, katere zadnje metre zidov lahko pod sedanjo stavbo Petrovičeve mesnice vidimo še danes. Globoko v sebi še danes skriva marsikatero zanimivo zgodbo in dogodivščino. Nekateri se gotovo še spomnijo, koliko vozov snega so pozimi zvozili v osemmetrsko jamo in kako se je pozneje iz njega oblikovala nekajtonska gora ledu, ki je hladila ne le meso, ampak včasih tudi pijačo. Otroci so lahko na račun tega ledu celo lizali sladoleđ. Ivanov oče je mesnico prevzel

leta 1948, ko je bila klavnica in prodajalna še v enem in istem prostoru. Ločil ga je okoli leta 1951 in takšna je mesnica delovala vse do leta 1983. Štiri leta zatem v Cerkvenjaku ni bilo mesnice. Po takrat veljavnih sanitarno tehničnih predpisih jo je leta 1987 obnovil in uredil Ivan Petrovič mlajši, ki je tako rekoč odraščal v očetovi mesnici. Že kot 6-leten je pomagal očetu in materi in se pozneje izučil mesarskega poklica. Šolanje je končal kot visokokvalificirani delavec te stroke in se kot poslovodja leta 1968 zaposlil v mesnici Simentalka-Ljutomer v Mariboru. Izkušnje so mu bile v veliko pomoč, ko je v Cerkvenjaku leta 1987 prevzel delo. Tudi vpeljavo posla in prodaje je stekla lažje, saj je Ivan znal svoje dotodanje odjemalce prepeljati v Cerkvenjak. Mesnica je danes odprta vsak dan ... Ivana Petroviča mnogi poznajo tudi kot jadralnega pilota. Letenje je vzljubil že med služenjem vojaškega roka, pozneje pa je našel prijatelje med letalci v Mariboru, ko je kot mesar skrbel za mnoge njihove piknike. Priložnosti so nanesele, da je Ivan postal eden redkih, ki je z jadralnim letalom osvojil težko dosegljivo srebrno C značko. Rad hodi tudi v gore, posebej navdušen je nad Krnskimi pogorjem, kjer ljubiteljsko proučuje zgodovino Soške fronte. Vse to je Ivan Petrovič, mesar iz Cerkvenjaka!

TURISTIČNA KMETIJA FIRBAS Cogetinci 60

Domačo hrano in pijačo, vrsto rekreativnih aktivnosti in mnogo drugega na Turistični kmetiji Firbas ponujajo že osem let. Alojz in Marjana se dobro spominjata 25. maja leta 1993. Na začetku nismo vedeli, v kaj se sploh spuščamo, sta pripovedovala. Treba je bilo prevzeti kmetijo in v kmečkem turizmu sta videla priložnost za dodaten zaslužek na kmetiji, ki je poleg njiju takrat preživljala še dedka in babico ter sinova Bojana in Dejana. Oba sta bila do takrat zaposlena, Alojz v kmetijski svetovalni službi Lenart, Marjana v Novi Kreditni banki Maribor.

Najprej je bilo treba zgraditi dodatne prostore in ob stari hiši je v treh letih zrasel prostor za okoli 80 ljudi, v podstrešnih prostorih pa so pozneje uredili še sobe. V njih lahko danes prespi okoli 30 ljudi. Te so zadnja leta polno zasedene. Izletni turizem, ki so ga poznali na začetku, se je preobrnil v

stacionarnega, veliko gostov se redno vrača na počitnice. Družine z majhnimi otroki ali starejši pari iz Ljubljane, Kranja, Primorske, pa tudi iz Avstrije, Nemčije, Nizozemske pri njih najraje preživljajo poletne počitnice, saj je na kmetiji obilo možnosti za rekreacijo, sprehode do bližnjih naravnih znamenitosti, otroci lahko spoznavajo domače živali in poskusijo vso doma pridelano hrano, ki jo Marjana zelo okusno pripravi. Mlajši sin Dejan gostom na harmoniko tudi kaj zaigra, Bojan pa jim pokaže, kako in kaj je treba postoriti pri domačih kmečkih opravilih.

Njihova posebnost so konji in jahanje, na njihovem seniku pa so že nekajkrat prespali konjeniki Prleške in Radenske konjenice, saj se zadnja leta pri Firbasovih redno ustavljajo. Marca leta 1999 je ogenj popolnoma uničil stari hlev in ubil tudi nekaj prašičev, s pomočjo sosedov in prijateljev so ga zdaj popolnoma prenovili. Sicer pa jima sosednje in priložnostno tudi nekatere študentke ob vikendih, ko gostijo več gostov, radi priskočijo na pomoč. Svojim gostom so na voljo vse leto, ob sobotah in nedeljah imajo vedno odprta vrata in vsakomur, ki se pri njih ustavi, radi postrežejo. Zadnje čase prejemale veliko naročil preko elektronske pošte, njihovo kmetijo najdete namreč tudi na straneh interneta. Treba se bo poleg nemščine naučiti še kakšnega tujega jezika, ugotavljata Marjana in Alojz. Bojan se že uči angleščine, sicer pa se tudi tuji gostje radi učijo slovenščine. In najboljša reklama je še vedno zadovoljen gost, so prepričani Firbasovi, ki si bodo še naprej prizadevali, da njihovim gostom na kmetiji ne bo dolgčas in da bodo lahko pri njih preživeli nepozabne počitnice.

**FRIZERSKI
SALON SILVA
TOPLAK**
Ivanjski vrh 12

Silva Toplak je že v otroških letih, ko je še obiskovala osnovno šolo v Cerkevniku, vzljubila frizerski poklic. Že kot otrok se je igrala s punčkami in jim urejala pričeske. Po osnovni šoli se je kot vajenka začela učiti v frizerskem salonu Marice Firšt v Gornji Radgoni, pomočniški izpit

pa je opravila v Salonu Milenke Ivnik pri Lenartu. Nato se je kot frizerska pomočnica zaposlila v Frizerstvu Škarica Mariboru, pozneje pa je bila zaposlena pri eni svojih prvih mojstric, pri Milenki Ivnik v Lenartu. Vožnja v Maribor in Lenart ji je vzela veliko časa, na podeželju še ni bilo frizerskih salonov, ki so jih mnoge ženske zelo iskale, in vse to je pogojevalo, da je Silva odprla svoj frizerski salon v Ivanjskem vrhu. Vaščani, ki so hoteli frizerske storitve bliže doma, so jo k temu še nagovarjali, poleg tega pa ji je odprtje frizerskega salona pomenilo vir zaslužka. Danes ji ni žal, saj imajo v salonu vedno dovolj dela. Delo je v njenem salonu našla tudi pomočnica Sabina Žmavc, sicer pa se je pri Silvi doslej izučilo tudi že mnogo vajencev; natančno osem vajenk in en vajenec. Kot vajenka dualnega sistema se zdaj uči tudi hčerka Maja, ki ima tako kot mama, veliko veselja do frizerskega poklica. V salonu vedno skrbijo za strokovnost in sledijo modnim trendom, zato obiskujejo tudi razne frizerske tečaje, tekmovanja in demonstracije, strankam pa nudijo tudi računalniško obdelavo frizur. V salon danes prihajajo več ali manj redne stranke iz bližnje in daljnje okolice, tudi iz sosednje Avstrije. Zlasti poleti se v salonu oglašajo tudi turisti, ki preživljajo počitnice na bližnjem Kmečkem turizmu Firbas. Zdaj Silvi ni potrebno več vsakodnevno odhajati nekaj deset kilometrov daleč v službo, zato je z odprtjem frizerskega salona na boljšem vasa družina, pravi zadovoljna Silva Toplak.

Lidija Kuri

**Na Štajerskem poskusno deluje
obramba pred točo**

Z LETALI IN SREBROVIM JODIDOM NAD TOČONOSNE OBLAKE!

Letos maja in v začetku junija je toča klestila že v domala vseh slovenskih regijah, samo na Štajerskem nam je zaenkrat prizanesla. K temu, da pri nas lani in letos še ni bilo toče, pa so veliko prispevale tudi občine v severovzhodni Sloveniji (*med njimi tudi občina Cerkevnik*), ki so z Letalskim centrom Maribor ter predstavniki ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, Zavarovalnice Maribor in Hidrometeorološkega zavoda podpisale pogodbo o izvajanju poskusnega projekta zaščite pred točo. Tako Letalski center Maribor s svojimi letali že od začetka maja posipava točonosne oblake s srebrom jodidom. S tem bo nadaljeval vse do jeseni, dokler nevarnost toče ne mine. Letala bodo letos ščitila pred točo 3.200 hektarjev zemljišč, pa tudi objekte, avtomobile in vse drugo, kar uničuje toča. Letalski center bo za obrambo pred točo potrošil letos blizu 9 milijonov tolarjev. Sicer pa je ta center, ki je edini v Sloveniji usposobljen za tovrstno dejavnost, že lani poskusno posipaval točonosne oblake nad severovzhodno Slovenijo ter s tem preprečil večje ujme s točo. Popolne zaščite pred točo sicer ni (*strokovnjaki imajo različne poglede tudi na uspešnost obrambe pred točo s posipavanjem srebrnega jodida po točonosnih oblakih*), vendar pa takšna obramba že daje dobre rezultate v Avstriji in na Bavarskem. Zato so jo sedaj začeli preizkušati tudi pri nas. Izvajanje poskusnega projekta obrambe pred točo spremlja strokovni svet, ki ga sestavljajo župani, predstavniki ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, ministrstva za okolje in prostor ter zavarovalnic. Če bo projekt dal dobre rezultate, bo obramba pred točo postala stalna, uvedli pa jo bodo tudi drugod po Sloveniji.

T. Kšela

Američani opozarjajo na težek položaj žena v Sloveniji

Ženske na podeželju so preveč obremenjene!

Ženske, te prežlahadne rožice! Opevajo jih vsi pesniki in vsi narodi sveta. En sam ženski las vleče močnejše kot sto parov volov, pravijo Italijani. Ženska in zlato zmoreta vse, menijo Španci. Indijci pa za ženske pravijo, da so mogočne kraljice, čeprav imajo namesto žezla lesene kuhlance. Francozi opozarjajo, da se z dobrim orožjem oboroži, kdor dobro ženo poroči. Nemški pregovor pa uči, da za dobro žensko moški ne gre nikoli predaleč, četudi gre na konec sveta. Dobra žena je pol sreče. V hiši, kjer ni ženske, ni luči. Hiša brez ženske je kot puščava. In še in še bi lahko naštevali pregovore, s katerimi posamezni narodi opevajo ženske in opozarjajo na njihovo pomembno vlogo v družini in družbi. Čudovito pa je v svoji Zdravljici, ki je zdaj naša slovenska himna, zapisal tudi France Prešern, ki pravi: "Bog živi vas Slovenke, prelepe žlahadne rožice. Ni take je mladenke, ko naše je krvi deklet; naj sinov, zarod nov iz vas bo strah sovražnikov."

Žal pa pred tem novim rodod slovenskih moških, v katerega je svoje upe in nade polagal največji slovenski pesnik, danes v tej deželi trepetajo njihove lastne žene. V Sloveniji v zadnjih letih namreč močno narašča nasilje v družinah in nasploh nasilniško obnašanje moških in mladostnikov do žensk oziroma deklet. Poleg tega pa so v porastu tudi različne oblike spolnega nasilja in nadlegovanja.

Mnogi moški in ženske pri nas so v času tranzicije marsikaj izgubili - od varne službe in solidne plače do družbenega statusa. Očitno pa nekateri moški izgubo zaposlitve, pomanjkanje denarja, degradacijo v službi in druge težave, ki spremljajo tranzicijo, prenašajo težje kot ženske. Zato marsikateri moški, ki mora biti v časih novodobnega kapitalizma v službi in družbi, na žalost, tiho in majhen kot makovo zrno, doma razgraja ter si poskuša izgubljeno samozaupanje, ponos in ugled povrniti z nasilniškim obnašanjem v družini, namesto da bi se odgovorno in preudarno spopadel s svojimi problemi. Seveda pa si ni še nihče in nikoli pridobil ugleda s pretepanjem žene in otrok, pač pa se moški s takšnim

ravnanjem samo še bolj pogreza v brezno socialne izključenosti.

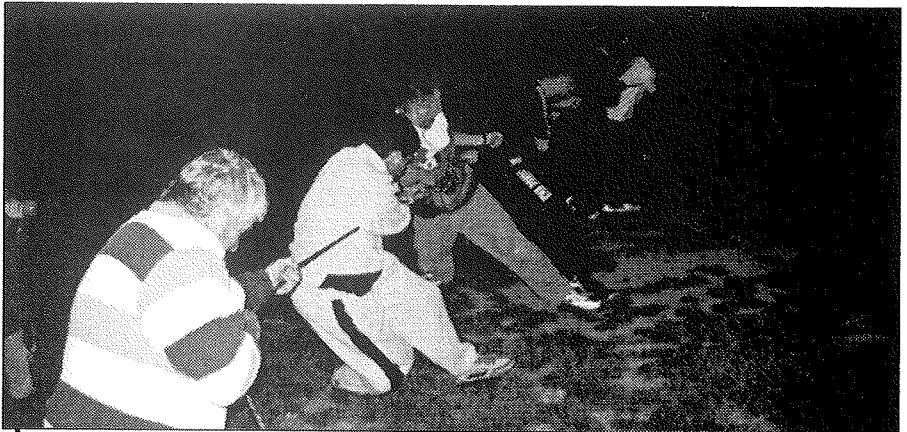
Žalostno je, da pri nas nasilje v družinah in nad ženskami narašča. Še bolj žalostno pa je, da to ostaja bolj ali manj prikrito in da tisti, ki imajo v tej državi škarje in platno v rokah, ne sprožijo obrambnih mehanizmov, ki jim ima zoper kršitelje človekovih pravic na voljo vsaka družba. **Zaradi tega nas je moralo na naraščanje nasilja nad ženskami opozoriti ameriško zunanje ministrstvo v svojem letnem poročilu o kršenju človekovih pravic v 195 državah sveta.** Poročilo opozarja tudi, da je postala Slovenija tranzitna država za organizirano prodajo žensk iz vzhoda na zahod Evrope, kar naši državi tudi ni v čast, saj vlada nima programa za

preprečevanje tega pojava, še manj pa za pomoč žrtvam.

Še manj pa je naši deželici in dedcem v njej v čast ugotovitev Američanov, da ženske pri nas, še zlasti na podeželju, zaradi konzervativne družbene tradicije opravljajo nesorazmerno veliko hišnih in domačih del, četudi mnoge prav tako kot moški hodijo v službo.

Zagotovo je pri nas tudi veliko moških, ki si z ženskami enakopravno delijo domača opravila in ki imajo do nežnejšega spola kulturn in spoštljiv odnos. Glede na navedbe v ameriškem poročilu o spoštovanju človekovih pravic pa bi bilo prav, če bi vsi dedci v tej deželi zavihali rokave in s svojim delom in ravnanjem zagotovili tudi ženskam spoštovanje njihovih človekovih pravic, ali ne?

Tomaž Kšela

Na prvomajskem kresovanju na Peščenem vrhu so se udeleženci kljub pozni uri pomerili tudi v vlečenju vrvi. Zmagala pa sta družabnost in prijetno razpoloženje!

Imeli so tudi pravi pravcati top, ki ga je bilo slišati daleč naokoli.

O DELU IN NAČRTIH NAŠIH DRUŠTEV

KULTURNO DRUŠTVO JOŽE LACKO CERKVENJAK

Kulturno društvo Jože Lacko je s pomladjo zaživelo z novim članom. Društvo je na občnem zboru 3. februarja izvolilo novo vodstvo in tako dobilo tudi novo predsednico Ano Zorman. Pomladni meseci so bili bogati s kulturnimi dogodki. V okviru slovenskega kulturnega praznika so 10. februarja na oder kulturnega doma v Cerkvenjaku povabili godbenike Slovenskogoriškega pihalnega orkestra iz Lenarta, ki so nastopili s svojim koncertom, 3. marca pa je obiskovalce doma kulture s komedijo Micki je treba moža nasmejela dramska skupina iz Vitomarcev, ki je Micki v Cerkvenjaku iskala moža še enkrat v aprilu. 11. marca je na odru kulturnega doma zapel mešani pevski zbor iz Radencev, pod okriljem KD Jože Lacko pa je meseca aprila znova stekla lepo obiskala zabavno glasbena prireditev Naj glas Cerkvenjaka. Načrti kulturnega društva Jože Lacko kažejo, da tudi v prihodnje v Cerkvenjaku ne bo manjkalo kulturnih prireditev. S folklorno skupino in drugimi nastopajočimi bodo člani društva tudi letos sodelovali na prireditvah ob občinskem prazniku, v goste prihaja zbor Carmina Slovenica pod vodstvom Karmine Šilec, v mesecu oktobru jih znova čaka izvedba festivala narodnozabavne glasbe, za katerega je že objavljen razpis, skupaj s turističnim društvom načrtujejo nekaj zanimivih dogodkov ob martinovanju, mnogo načrtov pa snujejo tudi že za veseli december, ko bodo sodelovali pri obdarovanju otrok. Tudi zaključek leta – silvestrovo bodo poskušali popestriti s kakšno prireditvijo, nekje v mesecu septembru letos pa se bodo člani kulturnega društva odpravili tudi na zasluženi izlet.

TURISTIČNO DRUŠTVO CERKVENJAK

V začetku koledarskega leta je z občnim zborom prišlo do nekaj sprememb v sestavi upravnega in nadzornega odbora, ki je delo društva z zmernim tempom nadaljevalo. Pred njimi so, kot vsako leto, aktivnosti ob občinskem prazniku. Opažajo, da je interes obuditi tradicionalne parade kmečkih opravil precejšen, le da je dejanski odziv na povabilo k sodelovanju iz leta v leto skromnejši. Sicer pa pri turističnem društvu skušajo najti »lastno« prireditev, s katero bi se potrjevali v kraju in navzven. Prav parada kmečkih opravil in običajev bi bila po mnenju predsednika zelo primerna. Novost pri organizaciji letošnje parade ob občinskem prazniku naj bi bile denarne nagrade in priznanja, kljub temu pa bo izvedba parade odvisna od zadostnega števila prijavljenih skupin, ki bi želele sodelovati. V okviru praznovanja 10. obletnice samostojnosti Slovenije bodo skupaj s kulturnim in drugimi društvi v nedeljo, 24. junija, pripravili spominsko slovesnost in druženje občanov ob lipi samostojnosti. Po dveh letih, odkar so z akcijo začeli, pa se tudi letos lotevajo ocenjevanja naj urejenega okolja v občini

Cerkvenjak. Večji poudarek v letošnji akciji naj bi bil na ohranjanju in obnavljanju kulturno-zgodovinske stavbne dediščine in spomenikov. Doslej podeljena številna priznanja kažejo na to, da občanom ni vseeno, kakšna je podoba kraja, ki ga vsak posameznik dopolnjuje v celostno podobo. Jesenski čas bo za cerkvenjaško turistično društvo v znamenju trgatve. V sodelovanju z Lokalno turistično organizacijo Slovenskih goric bodo pripravili vinsko-turistično prireditev, na kateri bodo predali "ovtarsko" palico naslednjemu prireditelju trgatve. To bo tudi priložnost za domače vinogradnike in vinarje, da se s ponujenim vinom in grozdem predstavijo širši okolici, saj bo dogodek deležen večje medijske pozornosti. Dela članom turističnega društva v prihodnje ne bo primanjkovalo, saj jih že nekaj časa priganja potreba po novem manjšem turističnem prospektu Cerkvenjaka.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA

Najmnožičnejša organizacija v kraju, ki zdaj šteje 826 članov, je bila zelo aktivna v letošnjih pomladnih mesecih. V tednu rdečega križa so v svoje vrste sprejeli 52 novih članov. Gre za prvošolčke, ki so se v tednu rdečega križa v začetku meseca maja seznanili z njihovim poslanstvom in aktivnostmi. Tudi letos je Krajevna organizacija rdečega križa Cerkvenjak pripravila tradicionalno vsakoletno srečanje krvodajalcev, ko so ob krajšem kulturnem programu podelili jubilejna priznanja za darovano kri. Med člani KORK Cerkvenjak je okoli 160 krvodajalcev, kar jih uvršča med najbolj aktivne v Območnem združenju rdečega križa Lenart. Z zadovoljstvom ugotavljajo, da se jim je lani pridružilo enajst krvodajalcev, ki so kri darovali prvič, veliko pa jih je, ki so dragoceno življenjsko tekočino darovali po 50 in več krat. Po številu odvzemov krvi so bili med krajevnimi organizacijami, ki delujejo v okviru lenarškega območnega združenja, lani najuspešnejši. Poleg krvodajalske akcije so konec meseca maja organizirali tudi merjenje krvnega tlaka, vsaj še eno merjenje pa bodo organizirali v drugi polovici leta. Tako kot že nekaj let doslej, decembra znova načrtujejo miklavževanje za najmlajše, cerkvenjaški krvodajalci pa se bodo lahko znova potrdili 15. novembra, ko je predvidena še druga letošnja krvodajalska akcija.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV CERKVENJAK

Tudi društvo upokojencev se je dela v novem društvenem letu lotilo z novim upravnim odborom. Pokojnega predsednika Marjana Pravdiča je na predsedniškem mestu nasledil Martin Rojko, dosedanji podpredsednik društva. Člani društva so se na občnem zboru sestali 8. aprila, ko so pozdravili 18 novih članov. Društvo upokojencev v Cerkvjenjaku tako zdaj šteje 319 aktivnih članov. Ob tem velja omeniti, da so v društvu letos kar dvema paroma čestitali ob častitljivem jubileju: 50-letnici zakonskega življenja. Teh čestitk sta bila deležna Alojzija in Janez Firbas ter Ljudmila in Franc Vogrin.

Lani so se člani društva upokojencev kar dvakrat odpravili na nakupovalni izlet na Madžarsko, v sklopu Zveze društev upokojencev Slovenskih goric so organizirali igranje kart, ob novem letu so obiskali vse ostarele in bolne člane ter jih obdarili s skromnimi darili. Zelo veseli so, da v sklopu društva sedaj deluje pevski zbor, saj se je tako izpolnila velika želja pokojnega predsednika Marjana Pravdiča. Pod vodstvom pevovodkinje Marije Vogrin 17 članov že dalj redno vadi, saj bodo med drugim nastopili na osrednji občinski slovesnosti.

Tudi upokojenci imajo v letošnjem letu smeje načrte. Udeležili se bodo velikega srečanja upokojencev vseh društev v okviru Zveze društev upokojencev, ki bo konec avgusta v Črnem lesu pri Lenartu. V začetku tega meseca so se mnogi udeležili prve romarske maše za pokojne člane v Koreni, v letošnjem letu pa še načrtujejo kak izlet in različna druženja, kot je igranje kart v poznojesenskih mesecih in podobno.

DRUŠTVO KMEČKIH DEKLET IN ŽENA CERKVENJAK

Članice društva kmečkih deklet in žena, ki ga vodi Marjana Firbas, so se v zimskih mesecih rade udeleževale raznih tečajev. Poleg tega, da so se na kuharskih tečajih seznanjale z nekaterimi še neodkritimi kuharskimi skrivnostmi, ki jih zdaj že pridno uporabljajo pri vsakodnevem pripravljanju obrokov, so se letos prvič na zimskih tečajih učile tudi nekaterih ročnih spretnosti.

Slikale so na steklo in svilo, našivavale prtičke in podobno. Najlepše eksponate bodo predstavile na razstavi, ki jo bodo ob občinskem prazniku pripravile v avli osnovne šole. Tudi letos bodo ob občinskem prazniku poskrbele za vsa usta, ki bodo željna gibanic, potic in ostalih domačih dobrot. Kulinarične dobrote bodo ponujale na dan osrednje proslave ter ob večerih na šolskem igrišču, kjer bodo poskrbele za lačna usta športnikov in navijačev. Za peko gibanic ob občinskem prazniku so se letos še posebej dobro pripravile, saj so v »Požegarovi šumi« v Cogetincih že sredi maja nasekale nekaj »pušlov« vejevja. Prepričane so, da ga ne bo zmanjkalo vse leto.

Nekaj članic se preko Lokalne turistične organizacije Slovenskih goric še vedno redno udeležuje Kmečke tržnice v trgovskem centru City v Mariboru, kjer znajo s kulinaričnimi dobrotami poskrbeti tako za promocijo svojih kmetij, kot svojega kraja v celoti.

Zelo odmevno in pohvalno pa so se lotile tudi pogostitve ob farnem prazniku Svetem Antonu. Poleg obloženih kruhkov, ki so obogatili ponudbo kuhanega vina, so domačinom in romarjem-obiskovalcem v spomin in za srečo delile pujske, ki so jih spekle samo za to priložnost.

Preko poletja bo tečajev ali predavanj manj, saj bo čas za tovrstna srečanja znova v jesenskih in zimskih mesecih.

GASILSKO DRUŠTVO CERKVENJAK

Gasilske vrste v Cerkvjenjaku, ki jim predseduje Karl Golob, so se letos znova okrepile. Izpit za gasilca pripravnika je namreč ob podpori tajnika gasilskega društva Feliksa Fekonje opravilo skupno 30 članic in članov. Po načrtih, ki so si jih zadali v letošnjem letu, so uspeli urediti zaščitno ploščo na stolpu v gasilskem domu, nabavili so komplet cevi za mokro vajo ter popravili motorno brizgalno Rosenbauer, brez katere ne bi bili uspešni na gasilskem tekmovanju v Lenartu, ki je potekalo v okviru Gasilske zveze Lenart. Z uspešnim nastopom se je izkazala ženska desetina, mladinske in mlajši člani. Vsaka ekipa je med vsemi udeleženci iz širšega lenarškega območja dosegla 2. mesto. Zasluge za uspehe na tovrstnih tekmovanjih gre pripisati predvsem Dragu Košniku in poveljniku Janku Kovačecu.

Zdaj se posamezne ekipe cerkvenjaškega gasilskega društva že pripravljajo na naslednje podobno tekmovanje, ki bo 18. avgusta. Kljub pomanjkanju denarja, ki ga v društvu za posamezne projekte zmeraj primanjkuje, si želijo in obetajo lepih uspehov.

Poleg postavljanja majskega drevesa, ki ga gasilci, čeprav vedno bolj osamljeni pri tem delu, postavijo vsako leto pred gasilskim domom, so se letos lotili tudi urejanja okolice gasilskega doma. Postavili so nekaj korit z rožami, ki bodo po vsej verjetnosti naslednje leto krasile tudi prizorišče praznovanja 70-letnice Gasilskega društva Cerkvjenjak. Osrednji dogodek, na katerega se bodo osredotočili cerkvenjaški gasilci, bo v prihodnje prav omenjen jubilej.

Lidija Kuri

KORK CERKVENJAK NAJUSPEŠNEJŠA NA LENARŠKEM

V nedeljo, 3. junija, so se v Cerkvenjaku srečali člani tamkajšnje krajevne organizacije Rdečega križa. Navzoči so prisluhnili poročiloma predsednika Riharda Anžela in blagajničarke Lizike Dokl ter se seznanili s programom dela v tekočem letu, katerega dobršen del so že uspešno izvedli. KORK Cerkvenjak šteje kar 826 članov. Prednjačijo pa tudi po odvzemih krvi na lenarškem, saj je bilo lani 176 odvzemov krvi. Letošnje prve krvodajalske akcije pred dnevi se je udeležilo 88 krvodajalcev. Naslednja krvodajalska akcija bo v Cerkvenjaku 15. novembra letos. Kot je v svojem pozdravnem nagovoru povedala sekretarka Območnega združenja Rdečega križa na lenarškem Marija Ručigaj, je KORK Cerkvenjak tista organizacija, ki dosledno izpelje vse zadane naloge. Njihovo delo je pohvalil tudi župan občine Cerkvenjak Jože Kraner. Srečanje so popestrili pevci cerkvenjaškega upokojskega društva. Cerkvenjaška organizacija RK pa ima ta mesec na programu še eno srečanje. To bo v nedeljo, 24. junija, ko pripravljajo tradicionalno srečanje starejših občanov.

Franc Bratkovič

COGETINCI

KUŽNO ZNAMENJE ALI MEJNIK MED DVEMA POKRAJINAMA

V Cogetincih pri Cerkvenjaku že stoletja stoji zanimivo in lepo ohranjeno kamnito obeležje. Kot je razbrati, izhaja iz daljnega 1529 leta. Ljudje ga imenujejo kužno znamenje in je najstarejše na lenarškem.

Da bi o obeležju ali znamenju izvedeli kaj več, smo povprašali lastnika zemljišča **Vinka Lorenčiča**, upokojenega diplomiranega pravnika. Lorenčič pove, da si okrog tega znamenja niso enotni niti strokovnjaki. Zato tudi ne more z gotovostjo trditi, ali gre zares za kužno znamenje, kot menijo naši strokovnjaki, ali mejno znamenje oziroma mejnik med dvema pokrajinama, kot izjavljajo strokovnjaki iz Gradca. Povedal je, da je bilo znamenje leta 1914 za nekaj metrov prestavljeno zaradi širitve ceste. V temeljih pod njim naj bi bila shranjena njegova zgodovina. O tem mu je govoril oče, ki je bil med prvo in drugo svetovno vojno znan cerkvenjaški kulturni delavec (*režiral je več kot 20 gledaliških iger*).

V pogovoru z Lorenčičem smo opazili, da ima častljivo letnico tudi njegova domačija, in sicer 1814.

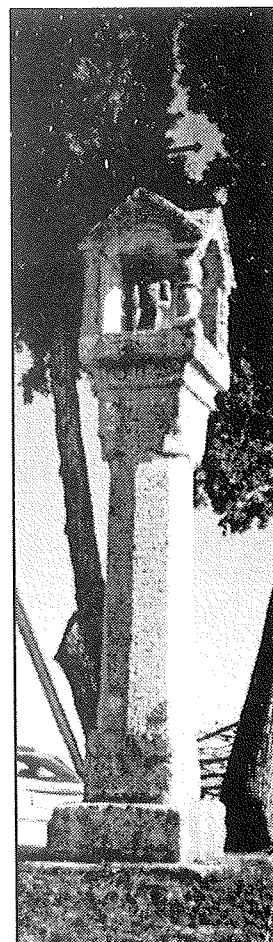
Glede na ohranjenost je to skoraj težko verjeti. Toda Lorenčič pove, da je tako kot njihov oče hišo le vzdrževal ali popravljaj; tu pa je živel že njegov ded - in nadaljuje, da je on že tretji Vinko na tej domačiji. Sicer je tu le občasno, saj živi v Brestrnici pri Mariboru.

Ker ima domačija tudi dokaj nenavadno domače ime ali "cuno", kot temu rečejo ljudje v teh krajih - "pri Tetičjaku", nas je tudi zanimalo, zakaj takšno domače ime.

O tem pove, da so starši vedeli povedati, da naj bi tu nekdaj bil nekakšen ženski samostan. Ženske so ljudje klicali tetice in tako naj bi prišlo do domačega imena pri Tetičjaku.

Besedilo in posnetek: Franc Bratkovič

Nekoč je bil del znamenja, kot tokrat na fotografiji, tudi kip Jezusa, ki pa je v današnjih časih spravljen na varnem.

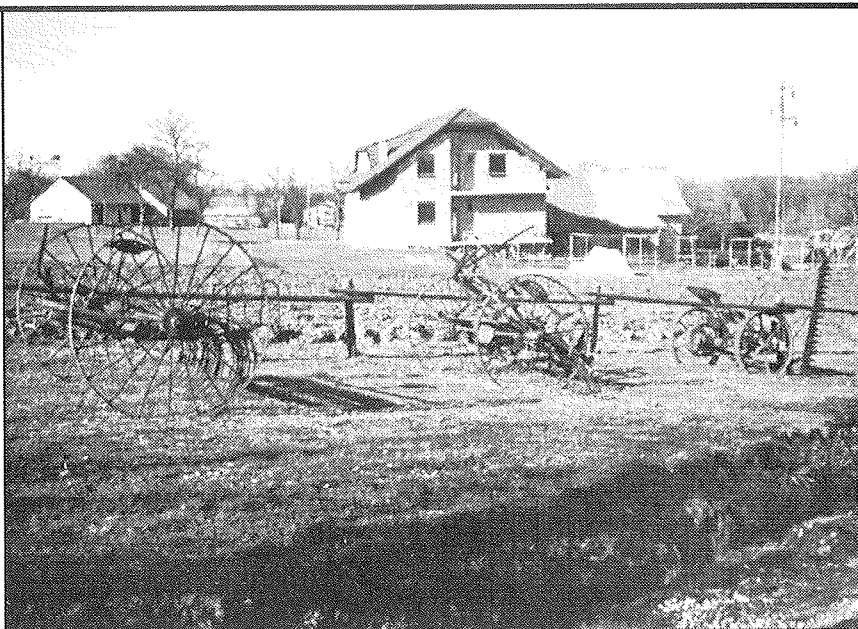
NAGRADNO VRAŠANJE

Pričujoči spomin na preteklost

Kje v naši občini so razstavljeni častitljivi kmetijski stoji?

Na vprašanje odgovorite na dopisnici in jo pošljite na naslov: *Občina Cerkvenjak, Cerkvenjak 25, 2236 Cerkvenjak.*

Nagrada za pravilni odgovor je vredna 5000 SIT. Nagrajenec pa bo izmed pravih odgovorov izžreban na Antonovi noči v soboto, 30. 6. 2001.

NASVET IZ NAŠE AMBULANTE

UKREPI OB PIKU ŽUŽELKE

Žuželke, ki povzročajo alergične reakcije

Najpogostejše žuželke, ki povzročajo boleče pike pri nas, so ose, čebele, sršeni in čmrlji.

Čebela piči samo enkrat v življenju, ker njeno želo in del zadka ostaneta v koži pičenega človeka, tako da čebela potem umre. Vse ostale žuželke lahko pičijo večkrat.

Strupa čebele in čmrlja sta si podobna, tako, da se lahko pojavi enaka reakcija po piku ene ali druge žuželke. Tudi strupa ose in sršena sta si podobna.

Žuželke pikajo samo v obrambi, kadar so ogrožene. Pri piku se sprostijo snovi, ki povečajo agresivnost drugih žuželk v bližini, zato je možnih več pikov naenkrat.

Normalna reakcija na pik žuželke

Večina ljudi po piku žuželke nima večjih težav. Takoj po piku začutijo bolečino. Na mestu vboda se pojavi rdečina premera nekaj centimetrov, ki v nekaj urah zbledi. Včasih se pojavi oteklina, ki lahko boli in tudi izgine sama v nekaj urah.

Nevarni so piki v usta ali vrat, ker lahko oteklina oteži dihanje in v redkih primerih povzroči celo smrt. Če človeka piči naenkrat roj žuželk, več kot sto, lahko pride do zastupitve tudi brez alergije.

Alergična reakcija

Nekateri ljudje so alergični na pik žuželke. Ponavadi ne gre za alergijo na pik vseh žuželk, kar pomeni, da nekdo, ki je alergičen na pik čebele, ni hkrati alergičen tudi na pik ostalih žuželk.

V strupu žuželk so beljakovine, ki ob prvem piku sprožijo spoznavanje telesa s tem strupom in tvorbo snovi, s katerimi se organizem brani proti strupu. Večina ljudi reagira na naslednji pik s primerno, zdravju še neškodljivo reakcijo. Alergični ljudje pa odgovorijo na pik s prekomerno obrambno reakcijo. Tvorijo preveč obrambnih snovi in te snovi v preveliki količini škodujejo lastnemu telesu.

Ker se mora organizem alergijskega odziva naučiti, se alergijska reakcija nikoli ne pojavi ob prvem piku. Ko pa se takšna reakcija enkrat pojavi, se bo ponovila ob vsakem naslednjem piku iste ali sorodne žuželke.

Alergijsko reakcijo na pik žuželke ima okrog 0,5 % ljudi.

Znaki alergične reakcije

Znaki alergijske reakcije so sledeči:

- na mestu pika se pojavi večja oteklina, ki lahko ostane več dni. Ponavadi ni boleča, razen ob sklepkih, kjer pride do bolečine zaradi natega otečene kože,
- sistemska reakcija (*reakcija celega telesa*) se pojavi nekaj minut po piku in vedno prej kot v eni uri. Če se v eni uri ni razvila reakcija, ste lahko pomirjeni. Znaki sistemske reakcije

so lahko blagi (*srbenje in izpuščaj kože celega telesa, otekanje okrog oči*), zmerni (*otekanje grla, krči v trebuhu*) ali težki (*omotičnost, dušenje, izguba zavesti, padec pritiska*). Ponavadi se sistemska reakcija ugodno izteče, tudi brez obiska pri zdravniku.

Reakcija ob ponovnem piku

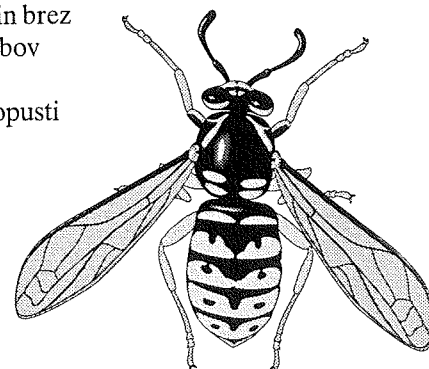
Alergični ljudje imajo pri naslednjih pikih enako ali blažjo reakcijo in redkeje hujšo. Pri otrocih alergična reakcija pogosto izzveni.

Dva do tri tedne po piku je reakcija na naslednji pik manj burna, ker telo še ni ustvarilo dovolj obrambnih snovi. Preobčutljivost za strup pri nekaterih ljudeh izgine, če jih žuželka ni pičila več let.

Ukrepi za preprečitev pikov

Priporočamo jih alergičnim ljudem, pri ostalih je reakcija blaga in ukrepi niso tako pomembni:

- čez dan naj bodo okna spalnic zaprta,
- žuželke so bolj vznemirjene v vročem in soparnem vremenu, pred dežjem ali nevihto,
- ne prijemajte skladovnic drv, hlodov, odpadlih vej, kajti ose delajo v njih gnezda,
- izogibajte se čebelnjakov,
- ne hodite bos po travi,
- pri delu v vrtu bodite čim bolj oblečeni (klobuk, rokavice, dolge hlače, srajca z dolgimi rokavi),
- ne pobirajte odpadlega, preveč zrelega in gnilega sadja,
- ne hodite na tržnice in v trgovine s sadjem,
- izogibajte se posod za odpadke in kontejnerjev za smeti,
- skrbite za čistočo posod za odpadke,
- na piknikih imejte meso in sadje v zaprtih posodah in ostanke sproti pospravljajte,
- zelo nevarne so pločevinke in prazne steklenice za pijačo, v katere rade zlezejo ose,
- oblačila naj ne bodo ohlapna, svetujemo belo, zeleno ali svetlo rjavo barvo, odsvetujemo pa živa in pisana oblačila,
- sproti odstranjujte ostanke sokov in drugih pijač predvsem z otroških oblačil,
- redno umivajte otroke, predvsem ostanke sokov in druge hrane okrog ust in z rok,
- žuželke privlači vonj parfumov, lakov za lase, dišečih krem za sončenje in šamponov,
- prav tako jih privablja vonj po znoju ljudi in domačih živali,
- pri vožnji z motorjem ali kolesom nosite čelado in rokavice,
- če se približujeta osa ali čebela, ostanite mirni, ne delajte sunkovitih gibov,
- če vas žuželka napade, pokrijte glavo z rokami ali kosom oblačila ter se počasi in brez sunkovitih in hitrih gibov umaknite,
- alergičen čebelar naj opusti čebelarjenje,
- če je alergičen član čebelarjeve družine ali sosed, je potrebno panje odstraniti vsaj nekaj sto metrov stran,

- osja in sršenja gnezda naj odstranijo gasilci ali primerno oblečeni na pik neobčutljivi ljudje,
- sredstva za odganjanje mrčesa so proti tem žuželkam neučinkovita.

Splošni ukrepi ob piku

- odstranite želo, če je še v koži. Pri tem pazite, da ne stisnete strupnega mešička v zadku,
- na pičeno mesto dajte mrzle obkladke, kocko ledu in podobno.

Bolečina, rdečina in otekline ob pičenem mestu so del normalne reakcije in ne zahtevajo zdravljen ali obiska pri zdravniku.

Samopomoč alergičnih ljudi ob piku – splošni ukrepi

Alergično reakcijo na pik ima samo 0,5% ljudi. Ukrepi so odvisno od znakov, ki se pojavijo:

- če se pojavi tiščanje v grlu, ližite led ali sladoleđ, na usta in vrat si dajte mrzle obkladke, pijte mrzle pijače in naj vas odpeljejo k zdravniku,
- če se pojavi dušenje, si odpnite oblačila, ližite led, pijte mrzle pijače in naj vas v sedečem ali pol sedečem položaju odpeljejo k zdravniku,
- če se pojavi vrtoglavica, slabost in drugi znaki padca pritiska, se uležite na hrbet in dvignite noge in roke. Pijte hladne tekočine in naj vas odpeljejo k zdravniku,
- ne kličite zdravnika domov, ker bo za pot do vas potreboval enak čas kot vi do njega, pa še v ambulanti vam bo lahko nudil bistveno boljšo pomoč,
- če se v eni uri ni razvila reakcija ali če je reakcija blaga, obisk pri zdravniku ne bo potreben.

Samopomoč alergičnih ljudi ob piku – zdravila

Če ste že imeli težjo alergično reakcijo, obiščite svojega zdravnika, da vam bo dal zdravila in v hujših primerih celo injekcije, ki jih boste vzeli takoj po ponovnem piku še pred obiskom pri zdravniku. Ta zdravila imejte vedno pri sebi, najbolje več kompletov (*doma, v avtomobilu, v službi*). Če imate na pik samo blago reakcijo, zdravljen ne potrebujete.

Franc Šuta, dr. med.

USPEL NAJ GLAS CERKVENJAKA 2001

V STAREJŠI SKUPINI ZMAGI OSTALI DOMA, MEDTEM KO JE V MLAJŠI ZMAGA ODŠLA K SVETI TROJICI

Kulturno društvo Jože Lacko Cerkevjak je že leta znano po uspešni organizaciji najrazličnejših kulturnih in zabavnih prireditev.

Tako je bilo v nedeljo, 6. maja 2001, organizator zabavnoglasbene prireditve Naj glas Cerkevjak 2001, na katerem je v tekmovalni konkurenci nastopilo sedemnajst mladih pevk in pevcev. Ti so bili razdeljeni v dve starostni skupini. Ocenjevala jih je strokovna komisija v sestavi Zdravko Zimič, Polona Meke in Vlado Maguša.

V mlajši skupini je zmagala Anita Kralj iz Svete Trojice, druga je bila Boža Jaušovec iz Benedikta in tretja Diana Letnik iz Svete Trojice.

Kraljevi je pripadla tudi prva nagrada občinstva, medtem ko sta Jaušovec in Letnikova zamenjali mesti. V starejši skupini je strokovna komisija prisodila zmago domačinki Anji Firbas. Firbasovi je največ glasov namenilo občinstvo v dvorani in z glasovi razumljivo prvo nagrado, druga je pripadla Domanjkovi in tretja Kocmuti. Prireditve so glasbeno spremljali Slovenskogoriški fantje, povezoval pa Janez Voglar. Omogočili so jo občina Cerkevjak, cerkevjaški podjetniki in še kdo. Zato so praktična darilca v znak hvaležnosti lahko tudi tokrat prejeli vsi nastopajoči. Škoda pa je, da si mladi glasbeni talenti za nastop izbirajo prezahtevne pesmi.

Franc Bratkovič

Lani je osrednjo prireditev ob občinskem prazniku v Cerkevjaku spremljal dež. Upajmo, da bodo organizatorji imeli letos z vremenom več sreče.

T.K.

ANDRENCI

VAS JE PRVIČ OMENJENA V LETIH 1265 – 1267, KO JE ŠTELA 12 KMETIJ IN JE V NJEJ STAL STRELSKI DVOREC

Andrenci so razloženo naselje, deloma v dolini vaškega potoka, deloma po podložnem slemenu Andrenškega vrha. Povprečna nadmorska višina se giblje od 250 do 320 metrov. V okrog 80 domačijah, nekaj jih je praznih, je leta 1991 živelo 212 prebivalcev. Kljub temu da se vas omenja v pisnih virih šele leta 1265, pa arheologi sklepajo, da je bilo tu življenje že v času kamene dobe. Vas naj bi že davnega leta 1265 – 1267, ko jo prvič omenja otokarski deželnoknežji urbar, štela 12 kmetij in se imenovala Andresdorf. Leta 1366 je Jochan Latzberger prodal vas ptujskim Dominikancem. Spadala je pod okrožje Negova, podložni so bili tudi graščinam Freisburg in Gornja Radgona. Okrog leta 1820 je vas premogla štiri mitninske in dva hišna mlina ob Andrenškem potoku.

Zgodovina Andrencev je stara in zanimiva, potrjuje jo neolitska naselbina, rimsko gomilno grobišče in ostanki stavbne arhitekture. Še danes je dokaj ohranjena panonska arhitektura, ki se odlikuje po svojih posebnostih. Na prisojnih legah raste vinska trta. Tu so doma tudi druge kmetijske kulture, ne manjka pa tudi gozdov. Še pred pol stoletja so tu gojili lan, in tu je deloval aktivni tkalec Anton Kocuvan, ki je na cerkvenjaškem vztrajal s tkanjem do zadnjega.

V Andrencih je živel (na današnji Hojnikovi domačiji) Ivan Jurančič (1861 – 1935). Rojen je bil v sosednjih Vitomarcih (Svetem Andražu). V Andrence se je preselil 1885. leta. Bil je umen čebelar in leta 1902 na Dunaju opravil tečaj za čebelarskega učitelja in izumil poseben čebeljak. Predaval je po Štajerskem in bil sodelavec

Slovenskega čebelarja. Za njim je ostala v rokopisu Čebeloreja iz leta 1888. Njegov sin Janko je bil slavist. V Ljubljani je bil profesor srbohrvaščine in član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Vodil je tudi uredništvo Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

V Andrence je iz Braslovč v Savinjski dolini v tridesetih letih pripeljala življenjska pot Vlada Lorberja (1908 – 1986). Bil je učitelj nemščine in likovnega pouka. Na osnovni šoli Cerkvenjak je dočakal tudi zaslužen upokojitev. Nekaj časa je bil tudi nadučitelj oz. ravnatelj šole. Bil je velik ljubitelj arheologije in sodeloval pri številnih arheoloških izkopavanjih. Še v prostorih stare šolske zgradbe (današnje Gostišče pri Antonu) je uredil zanimivo zbirko starin, ta je danes delno ohranjena v današnji cerkvenjaški šolski zgradbi. Vseskozi je bil močno angažiran v cerkvenjaškem društvenem življenju, predvsem kulturi. Ime Vlada Lorberja je bilo z Arheološkim vestnikom razneseno po širnem svetu od Los Angelesa do Tokia.

Neizbrisen spomenik pa si je postavil s svojim orisom Slovenskih goric v pravadnini leta 1964 v Spominskem zborniku Cerkvenjaka in oddajo posameznih najdb v mariborski muzej.

V Andrence sežejo tudi korenine svetovno priznane mariborske

Na pešpot mimo "Lübe vodice" spominja danes le še čez potok nameščena brv.

zborovodkinje Karmine Šilec. Od tu je namreč doma njen oče Franc Šilec, ki je bil pred tremi desetletji učitelj na cerkvenjaški šoli in tudi ravnatelj. Vas je nekoč bila tudi občina. Šaljivi grb vasi je bil "remen". Iz te vasi pa kroži tudi zanimiva legenda o "Lübi vodici", ki govori, da je tod bil izvir vode, ki ni nikdar usahnil. Ljudje, ki so hodili tja po vodo, so rekli "Lüba vodica"! Po tem je to območje na delu andrenške doline dobilo ime, ki se je ohranilo do današnjih dni. Nekdaj naj bi tam bilo tudi naselje, ki naj bi ga potres zravnal z zemljo. Res pa je, da je le streljaj od "Lübe vodice" v Pučkovem gozdu z ledinskim imenom "Prelog" opaziti rimske gomile; bilo naj bi jih 13. Še ne tako davno je čez to legendno območje vodila pešpot, ki so jo množično uporabljali Župetinčani in Smolinčani ter skratka ljudje, ki so imeli opravka v to ali ono stran. Danes je na tej pešpoti le občasno mogoče srečati še kakšnega starejšega občana ali občanko.

Besedilo in posnetek: Franc Bratkovič

ANDRENCI

PRVA REZ POTOMKE NAJSTAREJŠE TRTE NA SVETU Z MARIBORSKEGA LENTA

Cepič najstarejše trte na svetu, stare že preko 400 let, z mariborskega Lenta, je kljub suši v minulem letu lepo napredoval. Zagotovo po veliki skrbi njegovega skrbnika in lastnika zemljišča, na katerem je posajen. Tri bujne rozge so letos že terjale prvo rez, in ta je bila predzadnji vikend v marcu priložnost za svojevrstno družabno prireditvev.

Prve rezi potomke te znamenite trte, sorte žametne črnine ali žametovke, katere lastniki so člani znane vokalne skupine Završki fantje, so se v Andrencih udeležili tudi župani občin Cerkevjenjak **Jože Kraner**, Svete Ane **Bogomir Ruhitel**, podžupan občine Lenart **Franc Krivec** in benediški župan **Milan Gumzar**. Tudi tokrat, tako kot ob lanski posaditvi, ni manjkalo tudi drugih prijateljev in znancev priljubljenih **Završkih fantov**, ki jih vodi **Darko Škrget**, in so glas Slovenskih goric in naše majhne države ponesli že širom naše domovine, preko meja in tudi preko oceana v Kanado in daljno Avstralijo.

Ker cepič najstarejše vinske trte ne raste povsod, se ponuja Cerkevjenjaku možnost, da pride do kakšne odmevne promocijske prireditve tudi na račun potomke mariborske štiristoletnice.

*besedilo in posnetka:
Franc Bratkovič*

Tudi župana Jožeta Kranerja je doletela čast, da je lahko s potomke znamenite mariborske trte odrezal eno rozgo, pri tem pa ga je pazljivo spremljal njen skrbnik Jože Golob.

Klik! In rez je bila za letos, v veliko zadovoljstvo članov vokalne skupine Završki fantje, opravljena.

Občinska športna zveza Cerkevjenjak

Občinska športna zveza Cerkevjenjak je stopila v drugo leto svojega delovanja. In kaj dela, katere aktivnosti izvaja, kaj doprinese k utripu naše občine?

Zveza se je v prvem letu ukvarjala predvsem z izdelavo aktov (statut, disciplinski pravilnik, pravilnik o materialno finančnem poslovanju), ki jih bo v letošnjem letu dopolnila še z merili za razdelitev sredstev iz občinskega proračuna ter s pravilnikom za izbor športnika, športnice ali ekipe v občini Cerkevjenjak in kolikor je mogoče pravično razdelitvijo denarja iz občinskega proračuna med svoje članice: Športno društvo Cerkevjenjak, Klub malega nogometa Cerkevjenjak in Nogometni klub Cerkevjenjak.

Najvišji organ Zveze, skupščina, je na predlog predsedstva na seji dne 26.02.2001 potrdila razdelitev sredstev za leto 2001, ki jih občina namenja kot pomoč za delovanje zveze (500.000,00 SIT) in pomoč pri tekočem vzdrževanju športnih objektov (500.000,00 SIT). Glede na to, da je nogometni klub v ustanavljanju, je bilo dogovorjeno, da se največji delež sredstev nameni njemu: Nogometni klub Cerkevjenjak 42%, Športno društvo Cerkevjenjak 26 %, Nogometni klub Cerkevjenjak 22% in za delovanje organov zveze 10%.

Ob potrditvi finančnega načrta za leto 2001 je skupščina podprla tudi program dela zveze, ki ga je pripravil predsednik. V programu smo si zadali, da članice zveze, posebej pa še Športno društvo Cerkevjenjak kot nosilec množičnosti, rekreacije v namen popularizacije različnih športov organizira različne tečaje (npr. tenisa, košarke, badmintona ...) ali jih propagira na kak drug način in s tem omogoči mladim, katerih interes ni »preganjanje usnjene žoge«, da si najdejo nekaj svojega. Na pobudo prizadevne vzgojiteljice in pomočnice Vzgojno varstvenega zavoda Cerkevjenjak je zveza iz občinskega proračuna zagotovila tudi sredstva za izvajanje programa Zlati sonček. Navedeni program izvaja skupina Metuljčki iz vrta ter prvo in drugošolci OŠ Cerkevjenjak.

Sedaj pa nekaj zelo pomembnega ... Prvič letos bo na pobudo župana občine Cerkevjenjak v organizaciji zveze in Osnovne šole Cerkevjenjak potekala akcija Veter v laseh - s športom proti drogi. Izvedba je predvidena v tednu praznovanja občinskega praznika, na dan državnosti, dne 25.06.2001 ob 11. uri na šolskem igrišču. Prijave za udeležbo bodo zbiral članice zveze in osnovna šola. Vabljeni ste vsi mladi in tisti, ki ste mladi po srcu. Pridite, imeli se bomo fajn !

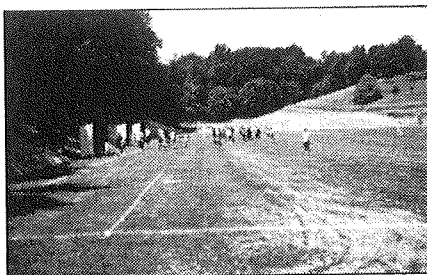
Božidar Govedič, predsednik OŠZ Cerkevjenjak

PRVA ZMAGA NA DOMAČEM IGRIŠČU

Po pretekli polovici leta, ko smo nazadnje poročali o delovanju Nogometnega kluba Cerkenjak v občinskem glasilu Zrnje, se je v našem klubu zgodilo marsikaj. Na občnem zboru, ki je bil 23.03.2001, smo si zadali številne cilje, ki si jih prizadevamo tudi uresničiti. Dosežki ekipe starejših dečkov in delovne akcije za ureditev igrišča nas spodbujajo k nadaljnjemu delu in s tem večajo zanimanje za veliki nogomet v Cerkenjaku.

V času, ko ni bilo tekmovanj, so naši igralci pridno trenirali v telovadnici Osnovne šole pod nadzorom trenerja. V spomladanskem delu tekmovanj je ekipa starejši dečki dosegla lepe rezultate in si tako zagotovila tretje mesto, katerega si je priborila že v jeseni. Zadnja tekma sezone je bila z ekipo iz Rač, kjer so naši prvič, a zaslužno premagali eno izmed najboljših ekip. Izid tekme je bil 3: 1, s katerim je ekipa pokazala, da se ne da, pa čeprav je nasprotnik še tako močan. A vse to ne bi bilo mogoče brez domačega občinstva, ki je bilo priča zelo napeti tekmi, kjer so skupaj s tekmovalci trepetali vse do konca. A zdržati se je splašalo. To je bila hkrati tudi prva tekma, ki so jo kdajkoli odigrali na domačem igrišču velikega nogometa. Po končani tekmi sta seveda obe ekipi skupaj s starši proslavili zaključek sezone. Ob koncu jesenskega dela smo imeli zaključek v Račah, kjer so nas v klubu zelo lepo sprejeli, letos pa smo imeli to čast mi, da tega proslavimo na našem igrišču. Če že govorimo o igrišču, moramo omeniti, da spomladi nismo veliko počivali, saj smo na igrišču izvajali številna uredovalna dela. Kot igrišče pa je to dobilo poseben pomen, ko smo dokaj uspešno prestali tehnični prevzem in od Nogometne zveze Slovenije prejeli odločbo o registraciji igrišča. Do tega pomembnega zgodovinskega dogodka našega nogometnega kluba je prišlo 01.06.2001. Da pa se je lahko bilo to vse zgodilo, se moramo zahvaliti vsem, ki so nam priskočili na pomoč, tako manjšim skupinam kot posameznikom, saj nam brez njih ne bi uspelo. Najlepša hvala!

Kot sem že povedal, je bil tehnični prevzem le delno uspešen, saj je na igrišču dovoljeno igranje le mlajšim selekcijam, to je do 18 let (izvzeti so veterani). Za ostale člane bo igrišče potrebno povečati ter urediti manjkajoče prostore ob igrišču, kar pa je predvideno v proračunu občine Cerkenjak. Najprej pa imamo seveda v načrtu odkup zemljišča, s čimer bi bila omogočena uresničitev naše zamisli o Športno rekreacijskem centru in s tem tudi o

nogometnem igrišču v pravi velikosti. Upamo, da ne bomo naleteli na veliko ovir in da bomo čez dve oz. tri leta dobili od Nogometne zveze Slovenije dovoljenje, da bodo na igrišču lahko igrali tudi starejše selekcije. To pa je odvisno od več dejavnikov, predvsem pa od občine in nas samih – članov Nogometnega kluba Cerkenjak. Ker že od nekdaj velja, da smo uspešnejši, če nas je več, vas vabimo, da se včlanite v naš klub in s tem omogočite hitrejši razvoj velikega nogometa in boljše pogoje ljubiteljem te športne zvrsti.

V soboto, 23. 6. 2001, bo ob 14. uri slavnostna otvoritev nogometnega igrišča, zato vas prisrčno vabimo, da ste ob tem pomembnem dogodku z nami. To bo spremljal tudi pester program.

A tudi za čas po otvoritvi smo pripravili nekaj za vas. V mislih imamo poletno šolo, ki se bo odvijala v začetku julija. Te šole se lahko udeležijo vsi otroci, ki obiskujejo prve štiri razrede osnovne šole. Starši lahko vse (tudi deklice), ki imajo veselje do igranja nogometa, prijavite do 30. 6. 2001. morda pa ima prav vaš otrok talent in bo nekoč postal nogometna zvezda.

V jeseni in spomladi bodo ponovno potekala tekmovanja, katerih se bo

udeležila tudi naša ekipa starejših dečkov. Vabimo pa tudi vse mladince, ki imajo zanimanje, vendar ne smejo biti ob prijavi starejši od 18 let. Mladinsko ekipo oz. selekcijo bomo prijavi v jeseni, vendar le, če bo dovolj zanimanja in sredstev za ta namen. V načrtu pa imamo tudi selekcijo veteranov, ki bi se kasneje tudi vključila v tekmovanja. Ko bi se popolnoma izoblikovale posamezne selekcije, bi se izvedli turnirje, in sicer v kategorijah: starejši dečki, mladina in veterani.

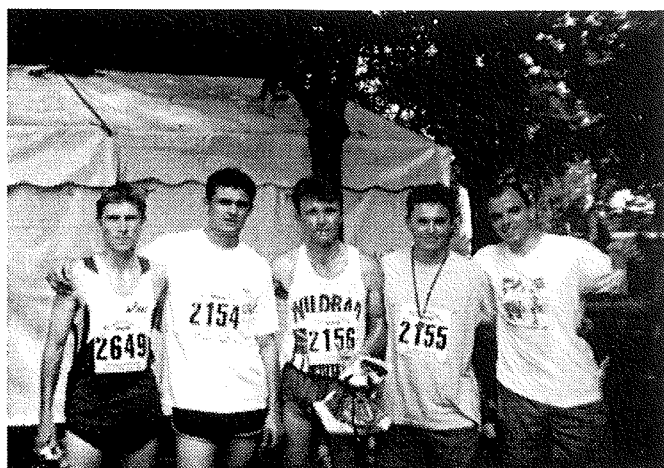
Za vse selekcije se lahko prijavite do 30. 6. 2001 na telefonsko številko 02 703 42 62 oz. 041 776 505. pohitite in ne zamudite roka prijav, tako da se bodo lahko pravočasno začeli odvijati treningi.

Poleg vsega tega smo si v tem obdobju zastavili tudi številne druge cilje. Potrebno je urediti glavno kakor tudi pomožno igrišče. V tem času se je pojavil tudi prostorski problem, povezan s preoblačenjem. Tega trenutno nameravamo rešiti s postavitvijo kontejnerjev, zato vas še enkrat prosimo za vašo pomoč, da bomo zastavljene cilje rešili v čim krajšem času. Prosili pa bi vas tudi za sodelovanje pri izvedbi programa ob otvoritvi, ki bo, kot je že bilo rečeno, 23.06.2001 ob 14. uri. Prisrčno vabljeni! Ob tej priložnosti izkažite čast vsem, ki so z veliko truda ali na kakšen drugačen način pripomogli k temu, da je Cerkenjak dobil svoje lastno igrišče za veliki nogomet, ki še posebej veliko pomeni otrokom in mladini. Vsem sponzorjem, staršem in drugim, ki ste nam pomagali, se vam Nogometni klub Cerkenjak iskreno zahvaljuje.

NK CERKVENJAK, Janko MAGUŠA

PRAZNIK TEKA IN REKREACIJE NI OBŠEL TUDI CERKVENJAČANOV

Cerkvenjačani v družbi z Davidom Rihtaričem iz Benedikta, ki je zmagal v teku na 8 km.

21. mednarodni maraton treh src – praznik teka in rekreacije je letos v Radence privabil rekordno udeležbo, saj se je na prireditvi zbralo več kot 5000 tekačev in pohodnikov iz 10 držav. Največja tovrstna prireditev pri nas in v tem delu Evrope ni minila tudi brez Cerkvenjačanov. Tako smo Cerkvenjačane videvali med pohodniki kot na teku na 8 km in 21 km.

V konkurenci 671 tekačev na 8 km so Cerkvenjačani dosegli solidne rezultate. Zvonko Lovrenčič je bil enaindvajseti, Bojan Bratkovič sedemintrideseti, Marko Borko enainšestdeseti in Primož Čuček stoderugi. Solidna je bila tudi uvrstitev Rajka Lazarja, ki je nastopil v malem maratonu.

Franc Bratkovič

Utrinek z letošnjega nogometnega turnirja.

T.K.

HURA, POČITNICE SO TU!

Te besede nasmejanih šolarjev bomo slišali prihodnje dni, ko zaključujemo letošnje šolsko leto. Za našo šolo je bilo to prelomno leto, saj smo začeli s poskusno uvedbo devetletke v prvem razredu. Seveda pa smo se tudi učitelji v višjih razredih predmetne stopnje pripravili na devetletko, saj smo sodelovali v kurikularni prenovi učnih načrtov, aktivnih metod in oblik dela z učenci in sodobnem didaktičnem pristopu.

Učni proces v naši novi 9-letni šoli bo bolj problemsko koncipiran z uporabo sodobnega vizualnega gradiva, računalniške tehnologije in tudi možnostjo uporabe interneta. Tudi kvaliteta preverjanja in ocenjevanja znanja bo na višji kakovostni ravni z upoštevanjem strokovnih didaktičnih načel in afektivnih ciljev. Seveda nekatere od teh didaktičnih ciljev postopno že uvajamo kot npr. projektno delo, terensko delo, Bloomova taksonomija ciljev (*znanje, razumevanje, uporaba, analiza, sinteza in vrednotenje*).

Sicer pa so letošnje šolsko leto poleg vzgojno-izobraževalnega dela potekala tudi številna šolska, regijska in državna tekmovanja na različnih predmetnih področjih. Naši učenci dosegajo dobre rezultate na vseh ravneh teh tekmovanj, kar je

Mladi raziskovalci na terenu. Odrska predstavitev projekta.

dokaz uspešnega dela učiteljev-mentorjev. Naj omenim samo nekatera:

- tekmovanje iz matematike za Vegovo priznanje (sodelovalo 64 učencev, 19 bronastih priznanj, 1 srebrno priznanje-Mateja Žmauc);
- tekmovanje za Cankarjevo priznanje (sodelovalo 7 učencev, 3 bronasta priznanja, 1 srebrno priznanje-Zlatka Markovič);
- tekmovanje iz nemškega jezika (sodelovalo 13 učencev, 3 bronasta priznanja, 2 učenca osvojila srebrno priznanje-Bojan Firbas, Mitja Maguša);
- tekmovanje iz kemije za Preglovo priznanje (sodelovalo 19 učencev, 9 bronastih priznanj, 1 srebrno priznanje-Mateja Žmavc);
- tekmovanje iz fizike za Štefanovo priznanje (sodelovalo 20 učencev, 8 bronastih priznanj);
- tekmovanje iz zgodovine (sodelovalo 23 učencev, 8 bronastih priznanj, 1 srebrno priznanje-Marcel Žerdin);
- tekmovanje iz geografije (sodelovalo 14 ekip na šolskem tekmovanju, prvouvrščena ekipa sodelovala na regijskem tekmovanju-Janja Klobasa, Tadeja Gajšek, Zlatka Markovič);
- zgodovinski kviz za Turnerjevo priznanje (ekipa-Damjan Žmavc, Marcel Žerdin, Borut Pučko osvojila srebrno priznanje);

Poleg vseh teh tekmovanj pa so naši učenci uspešni še pri reševanju nalog iz Vesele šole, logike, športnih tekmovanj, poznavanju prometa in prometnih predpisov, učenka Mateja Žmauc pa se je tudi uvrstila v finale televizijske oddaje »Male sive celice«.

V letošnjem letu smo tako kot že nekaj let zapored izvedli projektno delo na temo: **EKOLOGIJA IN VARČEVANJE Z ENERGIJO**. Učenci in njihovi mentorji so izdelovali eko plakate, slikali na temo ekologija, obravnavali škodljive posege človeka v naravo, možnost varčevanja z energijo v gospodinjstvu, ugotavljali stopnjo onesnaženosti tekočih voda v naši občini, spoznali zgradbo avtomobilskega katalizatorja, gospodarno ravnanje z odpadki in pripravili odrsko predstavitev.

Torej - aktivnosti v tem šolskem letu je bilo veliko, zato se že veselimo zaključka letošnjega šolskega leta, ki bo v petek, 22. 6. 2001, ob 10 uri v Kulturnem domu v Cerkevniku.

Marjan Žmavc

ČUDOVITI OTROŠKI SVET!

TAKO ENOSTAVEN IN ISKREN, ZAKAJ NISMO VEČ OTROCI?

To vprašanje si odrasli velikokrat zastavljamo. Tudi strokovne delavke v vrtcu, ki pri delu z otroki čutimo bližino otroštva nekoliko drugače – z odgovornostjo do otrok in staršev. Ob vsakdanjih aktivnostih, ki jih v vrtcu izvajamo za uresničitev vzgojnega programa, smo čudovit otroški svet v šolskem letu 2000/01 dopolnili z naslednjimi dejavnostmi:

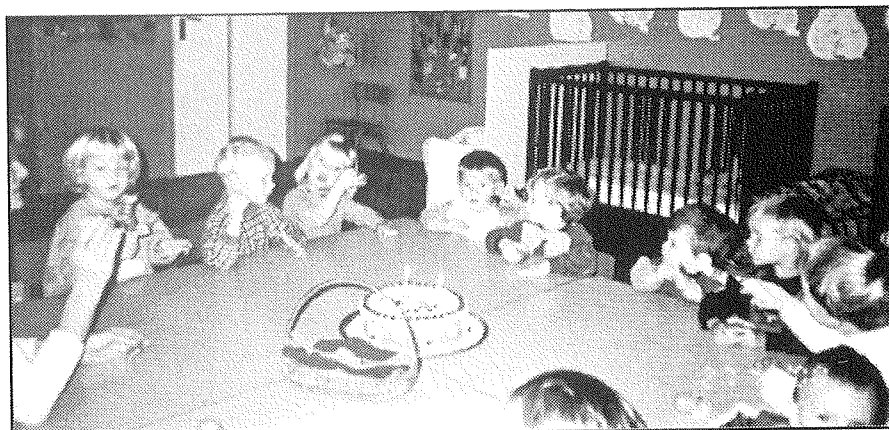
- 1. Interesne dejavnosti:** telovadba in likovne delavnice za predšolske otroke.
- 2. Dodatne dejavnosti v sklopu vrtca:** zlati sonček (športna značka), pavalni tečaj za petletne otroke, nočno spanje v vrtcu, orientacijski pohodi, izleti, pripovedovanje pravljic.

3. Praznovanja: rojstni dnevi, teden-mesec otroka, veseli december, pust, Valentinovo, praznik mamic, zaključne prireditve.

4. Srečanja s starši: jesenski piknik, izdelava novoletnih okraskov, prireditev za mamice in babice, orientacijski pohod ob zaključku šolskega leta.

5. Vključevanje zunanjih sodelavcev: glasbeniki, cvetličarka, plesalke, vrtnar, mizar, DADI, babice, lutkarji, slikopleskar, frizerka, razna društva v občini.

V iztekajočem šolskem letu smo bili vključeni v program postopnega uvajanja KURIKULA, kar je pripomoglo k učinkovitejšemu vzgojnemu delu in uvajanju novitet v našem vrtcu.

Iskrena otroška:

Vzgojiteljica je tarnala, da se njena hčerka ponoči večkrat prebuja, zato sama slabo spi. Takrat se oglasi fantek v skupini: » Kakšni bodo šele moji otroci?«

Marjeta Belna, vodja vrtca

Čistilna naprava, ki je doživela slovesno otvoritev ob lanskem občinskem prazniku, že služi svojemu namenu in varuje naše naravno okolje. Po letu dni lahko z gotovostjo rečemo, da se je investicija vanjo obrestovala.

T. K.

Gostišče Pri Antonu se je že odelo v nova svetlozelena poletna oblačila. Velik prizidek, ki je zrasel v zelo kratkem času, ne predstavlja samo pridobitve za gostišče, temveč tudi za ves kraj, saj bo v njem dovolj prostora za veliko novih gostov, verjetno pa tudi za kakšno novo delovno mesto

T. K.

Na posnetku je domačija **Kristine in Franca Zelenik** v Cogetincih, ki je priča, da je lahko tudi 170 let stara hiša prava lepota. Takšna je bila spomladi. Zdaj, ko je vse ozelenelo in so skrbni gospodarji domačijo olepšali še z rožami, je seveda še lepša.

Besedilo in posnetek: Franc Bratkovič

AVTO ŠOLA

oman d.o.o.

Ul. Vita Kraigherja 12

p.p. 1592, Maribor

E-mail: avto.oman@kksonline.com

TEL.: 02/25 11 718, GSM: 041/615 845

A, B, C, E, H in EkB kategorije

Tečaje CPP za **A, B, C, E, H in EkB** kategorije izvajamo v **Kacovi ulici 1**, Maribor.
POČITNIŠKA TEČAJA BOMO IMELI, POLEG REDNIH, 2. JULIJA IN 6. AVGUSTA OB 16⁰⁰. URI. Uredili bomo VSE potrebno za vozniški izpit: prva pomoč, zdravniški pregled, občinsko teorijo, literaturo, ...

Praktično vožnjo izvajamo:

- A kategorije Yamaha 125 SR, Kawasaki KMX 200
- B kategorije FORD Focus, FORD Galaxy 2x SEAT Ibiza, 2x VW Polo
- C in E kategorije Tovorno vozilo M.A.N. 8.163 s priklopnikom
- EkB kategorije FORD Focus, FORD Galaxy s priklopnikom

Vozimo pretežno po 2 uri skupaj. Vožnjo čimbolj prilagajamo Vašim potrebam. Plačujete lahko s položnicami in tudi ČEKI na obroke. Prijave zbiramo ob pričetku tečaja ali po telefonu in elektronski pošti. Z veseljem Vas pričakujemo in Vam želimo **SREČNO V PROMETU!**

OBČINA CERKVENJAK PRAZNUJE

22. - 30. JUNIJ 2001

Petek, 22. 6. 2001

- 10.00 Proslava ob zaključku šolskega leta.
- 15.00 Orientacijski pohod predšolskih otrok za "Zlati sonček".
- 19.00 Poletna liga v malem nogometu.

Sobota, 23. 6. 2001

- 14.00 Otvoritev nogometnega igrišča v Kadrencih.

Nedelja, 24. 6. 2001

- 9.00 Godba na pihala.
- 9.30 Zbor praporov in gasilske desetine.
- 10.00 Svečana maša.
- 11.00 Osrednja proslava pred Domom kulture Cerkvenjak:
 - parada običajev in navad,
 - podelitev občinskih priznanj.
- 20.00 Družabni večer občanov ob Lipi samostojnosti (pri Gasilskem domu).

Ponedeljek, 25. 6. 2001

- 9.00 1. kolesarski maraton po mejah občine Cerkvenjak.
- 14.00 "Veter v laseh, s športom proti drogi".

Torek, 26. 6. 2001

- 17.00 Turnir v malem nogometu do 16 let.

Sreda, 27. 6. 2001

- 17.00 3. tekmovanje v streljanju z zračno puško za pokal občine Cerkvenjak na šolskem igrišču.

Četrtek, 28. 6. 2001

- 18.00 3. nočni turnir v malem nogometu med zaselki za pokal občine Cerkvenjak.

Petek, 29. 6. 2001

- 18.00 Slavnostna predstavitev zbornika občine Cerkvenjak ter srečanje z njegovimi avtorji v večnamenskem prostoru OŠ Cerkvenjak.
 - razstava fotografij in umetniških del.
- 20.00 3. nočni turnir veteranov v malem nogometu za pokal občine Cerkvenjak.
- 21.00 3. nočni turnir ženskih ekip v malem nogometu za pokal občine Cerkvenjak.
- 22.00 Nogometna tekma med podjetniki in predstavniki občine Cerkvenjak.

Sobota, 30. 6. 2001

- 17.00 2. trim tek za pokal občine Cerkvenjak.
- 19.30 S petjem, glasbo in plesom v Antonovo noč.
- 20.00 6. Antonova noč na šolskem igrišču (vstopnine ni).
- 22.00 Razglasitev rezultatov športnih tekmovanj - podelitev priznanj Turističnega društva.

V tednu praznovanja občine Cerkvenjak sodelujejo vsa aktivna društva in organizacije.

S posebno ponudbo se v tednu praznovanja predstavljajo tudi gostinski lokali ter turistična kmetija v občini Cerkvenjak.

VABLJENI